ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(8106) | 1956 оной августын 24, пятница | Сэн 20 мүнгэн

Таряа амяарлан хуряаһанай ашаар Түнхэнэй аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз гектар бүридэ ороонһоной гээлтые 6-7 центнерээр хорооно

Энэ түрүү аргые үргэнөөр хэрэглэе!

Намарай хара таряа хадажа дүүргэбэбди

Манай МТС-эй харьяата колхозууд 700 гаран гектар дээрэ намарай хара таряа хуряажа дүүргэбэ. Ургаса гол түлэб амяарлан хуряагдаа. Мүнөө 400 гектарайнь ургаса сохигдоод байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктда түрүүшын хэдэн автомашина таряа тушаагаа. МТС-эй харьяата колхозуудта 100 гектар дээрэ намарай хара таряан таригдаба.

Намарай хара таряа хадажа дүүргээд, колхозууднай шэниисэ хуряажа эхилбэ. Энэ хүдэлмэридэ Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз түрүүлэн ороо. Мүн шэниисэ хуряалгада Хрущевой нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд оробо.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо амяарлан хуряалга дээрэ хүдэлдэг лафетнэ жаткын машинист нүхэр Тарасов ажалай һайн жэшээ харуулна. Энэ машинист үдэртөө 18—20 гектар таряа хадана. Комбайнер Григорий Шейшуков «Путь к Коммунизму» колхозой поли дээрэ лафетнэ жадкын хадаһан таряа «С-4» комбайнаар [illegible]уулхадаа, үдэртөө 10—12 гектар хуряана. Хуряалгын хүдэлмэри үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ байна.

Г. Бурлаков, Итанцын МТС-эй директор.

Силос даралгые эрид хурдадхаха

Республикымнай колхоз бо[лон] совхозуудаар үбһэ тэжээл [бэл]эдхэлгэ, илангаяа силос да[рал]га тон хангалтагүйгөөр [ябу]улагдажа байна. Августын [20-н]ой мэдээгээр силос дараха [тү]сэб миил 17,2 процент дүүр[гэ]дэнхэй.

[Т]арбагатайн, Байкало-Куда[рын], Бичурын аймагуудта си[лос] даралга оройдоо 2,7—8,2 [про]цент дүүргэгдэһэн байха. Тиигэбэшье, үнгэрһэн та[баа]н үдэртэ эдэ болон бусад [ай]маг аймагуудта өөдтэй хубилалта болоогүй. Байкало-[Куда]рын аймагта табан үдэр[эй тур]шадаа арайхан гэжэ 242 тонно си[лос] дарагдаа. Хэрбээ эндэхи [хүтэл]бэрилэгшэд яаралтай [хэм]жээ абаагүй һаа, ниитын[гээ] малые шэмэтэ тэжээлээр [ханг]аха түсэбөө таһалдуул[жа]р болоод байна. Силос да[рал]га мүн Кабанскын, Кях[тын], Мухаршэбэрэй, Сэлэнгын [ай]магуудта муугаар ябажа [бай]на.

[Хо]рогдэжэ ябаһан аймагуу[да]й колхозуудай, МТС-үүдэй [за]рим хүтэлбэрилэгшэд аали [зө]өлһөө ажалаа сайруулхын ту[лөө] «силос дараха ногоон бай[хагү]й» гэжэ шалтаг баридаг. [Тиим]э энээниие мүнөө хэн эти[хэб]? Июль һарада ороһон [бор]оогой һүүлээр хээрын но[гоон], урмэдэһэ халаахай хаа[нагү]й элбэг ехээр урганхай. [Тиих]эдэ кукурузыншье ургаса [бол]жаржа, сабшагдахаар бо[лоод] байха юм. Хэрбээ кукурузын хуряалгые энээнһээ [сааш]айтуулаа һаа, хюрууда нэр[бэг]дэжэ болохо байна бшуу.

[Ии]мэ һанаа зобоотой бай[дал] юун дээрэһээ тохёолдооб [гэх]эдэ, нютагуудтахи хүтэлбэ[рил]эгшэд доторойнгоо арга [бол]ожонуудые гүйсэд хэрэг[лэн]гүй, силоснэ комбайн бо[лон] силос хэршэдэг машина[нуу]дай бүтээсэ яаха аргагүй [бай]на байна.

Доторойнгоо арга боломжо[ну]удые муугаар хэрэглэжэ [байһ]ан баримтануудые тодор[хой]лхын түлөө байгаалиин тон [нэгэ]н эрхэ байдалтай Байкало-[Куда]рын Прибайкальска хүр[ш]э хоёр аймагуудай ажалыень [хар]ажа жэшээебди. Эдэ айма[гууд]та хура бороон жэгдэ оро[һон], үбһэ ногоонойнь ургаса [жэгд]этай, машина техникээр[эшье] адлирхуу юм. Хэды тиимэ[шье] һаа прибайкалиинхидай 3 [мян]га гаран тонно силос дараад [байх]ада, байкало-кударынхид [дах]ин бага, оройдоо 522 тон[но] силос бэлэдхэһэн байна [бш]уу. һүүлшын табан хоног[то] прибайкалиинхидай 1126 [тон]но силос дарахада, нүгөө[һөө]лынь миил 242 тонно хэһэн [бай]шоо. Партиин Байкало-Ку[да]рын айкомой секретарь [нүх]эр Кочетов, аймгүйсэдко[мой] түрүүлэгшэ нүхэр Мезе[нцев], тэндэхи колхозуудай бо[лон] МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд юу бодожо байнаб, юугээрээ малаа тэжээжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхээ һананаб?

Мүнөө жэлэй эрхэ байдалда иимэ харюусалгагүй, хайша хэрэг ажалые тэсэхын аргагүй. Эхэ орондоо һү, мяха элбэг ехээр үгэхын түлөө нэн түрүүн үнеэдээ шэмэтэ тэжээлээр — силосээр гүйсэд хангаха ёһотойбди. Тиигээгүй гээшэ һаа ерэхэ жэлдэ хараалһан түсэбнай, абаһан уялгамнай миил хосорхо бшуу даа.

Үбһэ ногооной хүхэдэ, намарай хюруунһаа урид хээрын, полиин захаархи, ой модоной соорхойн ногооe бултыень сабшажа, мүн кукурузынгаа ургасые зааханшье хүлдөөнгүйгөөр, тон богони болзорто хуряажа, силос болгон даража абаха хэрэгтэй.

Тиихэ зуураа силос даралгаар эхэ оронойнгоо түрүү областьнуудай туйлаһан дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Манай түлөөлэгшэдэй ошожо ерэһэн Рязанска областиин колхозууд кукурузаяа силос болгон дарахадаа, 10—20 процентыень сагаан солоомо нэмэнэ. Энэ ямар ушартайб гэхэдэ кукурузые, илангаяа силоснэ комбайнаар хуряахада ногоониинь шииг ехэтэйгээр абтаад, ондоо хуурай юумэ холингүйгөөр дарахада ехээр эһэдэг, тиимэһээ гүйсэд һайн шанартай силос болодоггүй байна бшуу. Хэрбээ кукурузын полиһоо асарагдаһан ногооной 10—20 процент болохоор сагаан солоомо нэмэхэдэ ехэ һайн шанартай силос болодог байна ха юм.

Илангаяа манай республикада энэ түрүү дүй дүршэлые халан абаха хэрэгтэй. Яахадааб гэхэдэ манай колхозууд үбэлдөө сагаан солоомоёо буйлуулжа, малдаа эдюулжэ шададаггүй гээшэ. Тиимэһээ солоомоёо мүнөө хэршэжэ, кукурузын ногоотой суг силос болгон дарабал, нилээд ехэ нэмэлтэ тэжээл боложо үгэхэнь мэдээжэ.

Республикымнай партийна, советскэ организацинуудай, колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй зорилго юуб гэхэдэ, силоснэ ногооe хуряадаг, хэршэдэг машина, комбайнуудые, автомашинануудые түхэреэн сүүдхэ соо, үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглажа, ниитынгээ адуу малые шэмэтэ тэжээлээр гүйсэд хангаха гэһэн түсэбөө бэелүүлхэ, абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэг болоно.

Нүхэд, колхознигууд болон механизаторнууд! Үбгэн залуу илгадгүй, хуряалгын энэ халуун үедэ ажалда гаража, адуу малдаа элбэг хүрэхөөр тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ эршэмтэйгээр туһалалсая.

Ургасые амяарлан хуряалга юу харуулааб?

Б. ЗОНХОЕВ,
КПСС-эй Түнхэнэй айкомой секретарь.

Манай аймагай колхознигууд болон механизаторнууд мүнөө жэлдэ орооһо таряанай һайн ургаса ургуулһан байна. Олонхи колхозуудта ороoһото болон бусад культурануудай ургаса нёдондонойхиһоо хараа байса дээшэ байхаар хараалагдана. Зарим колхозуудта дунда зэргээр гектарай 100 пүүдһээ дээшэ шэниисэ абтахаар хүлеэгдэнэ. Сэбэр пар дээрэ таригдаһан, нэмэлтэ тэжээл үгтэһэн зарим полинууд дээрэһээ гектарай 25—30 центнер ургаса абтахаар байна.

ШЭНЭ АРГЫН ҺАЙНИИЕ МЭДЭРБЭ

Мүнөө үедэ аймагай колхозууд ороoһото культурануудай хуряалгые түлэг ябуулжа байна. Тиихэдээ мүнөө ургасамнай бүхыдөө амяарлан хуряагдажа байнхай. Эгээн түрүүн августын 7-до Кыренэй МТС-эй харьяата XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд болон механизаторнууд намарай хара таряае амяарлан хуряажа эхилээ һэн.

Амяарлан хуряалгын түрүүшынхеэ хэрэглэгдэжэ байгаа хадань, МТС бүхэндэ энэ аргые бодото дээрэнь харуулжа, лафетнэ жатка болон өөрөө ябадаг комбайнуудые хэрэглэжэ байгаад, тусхай семинарнууд үнгэргэгдэһэн юм. Августын 10-да аймагай комбайнернууд, агрономууд болон колхозуудай түрүүлэгшэнэр XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, амяарлан хуряалгые хараһан байна. Амяарлан хуряалга ямар аша туһатайб, колхоздо ажахын талаар ямар удхашанартайб гэжэ тэдэнэртэ хэлэжэ үгтэһэн юм. Тиихэ зуураа, тэндэ суглараһан лафетнэ жаткын машинист Николай Шубинда болон Кыренэй МТС-эй мэргэжэлтэдтэ хэдэ хэдэн асуудалтайгаар хандаһан байгаа.

Тэрээнһээ хойшонхи үдэрнүүдтэ колхозууднай амяарлан хуряалгаяа эхилээ һэн. Зарим колхозуудта энэ аргын үлүү һайн байһые үшөөл хүсэд ойлгоогүй. Тэрээндэ этигэхэгүй баримтануудые гаргажа, амяарлан хуряалгые хэрэглэхэгүй гэһэншүүгээр оролдоһон байха юм. Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Байбородин хуряалга хэхэ үдэр полидо хүнүүдээ гаргангүй, «таряа гутаагаа һаа, өөһэдөө харюусахат. Хадахаяа һанаа һаа тараад, өөһэдөө хадагты, бил энэ хэрэгые ударидахагүйб» гэжэ харюусаа һэн. Жуковай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Дёмин нимэрхүүгээр хэлэһэн байха. КПСС-эй айком иимэ баримтануудые хараадаа абажа, Түнхэнэй МТС-эй харьяата колхозуудай бригадирнууд, агрономууд болон колхозуудай түрүүлэгшэнэрые Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ суглуулжа, амяарлан хуряалгын тон хэрэгтэй, аша туһатай байһые мэдүүлхын түлөө үшөө дахин хөөрэлдөө үнгэргөө һэн.

ҺАЙН ШАНАРТАЙ ТАРЯАН АБТАНА

Эдэ бүтэдын удаа, өөһэдөө амяарлан хуряалгаяа эхилжэ, тэрэнэйнгээ түрүүшын дүн харахадаа аймагай бүхы колхозуудта «энэ аргые хэрэглэхэ гү, али үгы гү» гэһэн асуудал табигдахаа болинхой. Ушар юуб гэхэдэ, эдеэшэнтэһэн таряае амяарлан хуряагаад, 5—6 үдэр валдань хатааһанай һүүлээр сохиходо эрхим шанартай ороoһон болодог байна бшуу. Эдеэшэнтэһэн таряа хадахада нариихан боложо хаташаха гэжэ зарим нэгэ хүнүүд һанаһан байгаа. Теэд бодото дээрээ эдеэшэнтэһэн таряа хадаад, валда хэбтүүлжэ хатаахада комбайнаар сэхэ хуряаһанда орходоо бүри һайн ороoһон абтаба. Жэшээлхэдэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо эдеэшэнтэжэ байһан намарай хара таряа лафетнэ жаткаар хадахада зарим ногообтор залаанууд дайралдадаг байгаа. Тиин тэрэ хара таряан 5—6 үдэр валдаа хэбтээд, удаань комбайнаар суглуулагдажа, сохигдоһон байгаа. Тиихэдэнь гектарай 15—16 центнер ороoһон абтаа. Хэрбээ комбайнаар сэхэ хадаа һаань, энэ участогһаа 8—9 центнерһээ дээшэ абтахагүй һэн. Нүгөө талаараа амяарлан хуряалгаһаа абтаһан ороoһые ток дээрэ гү, али сушилка дээрэ хатааха хэрэггүй, сэхэ гүрэндэ тушаахаар байна ха юм. Иигэжэ хуряагдаһан ороoһон 13,7 процент шиигтэй байһан байна.

Мүн амяарлан хуряалгын аша туһань юуб гэхэдэ, мүнөө жэлэй үндэр солоомотой аад, үргэлжэдөө тооной хэбтэшэһэн таряан заахан шье гээлтэгүйгөөр хуряагдан абтана. Иимэ жэшээнүүдые Түнхэнэй МТС-эй харьяата Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хаража болохо. Нүхэр Байбородин гэдэг бригадирнай түрүүндээ амяарлан хуряалгада дурагүй байһанаа, мүнөө бүхы талмайгаа энэ аргаар хуряахые оролдожо байна. Юуб гэхэдэ, энэ нүхэр 200 гектар шэниисэ амяарлан хуряажа, гектар бүриһөөнь дунда зэргээр 20—25 центнер эрхим шанартай ороoһо абаһан байна бшуу.

Гэхэтэй хамта, амяарлан хуряалгын үшөө нэгэ аша туһые харуулая. Эдеэшэнтэжэ байһан таряанай солоомо гол түлэб ногооншог байдаг. Тэрэ үедэнь лафетнэ жаткаар хадаадхихада үнтээ ехэ хубилдаггүй байна. Иимэ солоомо малай эдихэдэ нилээд һайн шанартай байха болоно. Энээн тухай манай колхознигууд болон механизаторнууд хөөрэлдэхэдөө, амяарлан хуряалгаһаа абтаһан солоомо ямаршье үбһэнһөө муу бэшэ байна тэлсэнэ.

5000 ГЕКТАР ТАРЯАН АМЯАРЛАН ХУРЯАГДАХА

Манай аймагай колхозуудта амяарлан хуряалга хэһэн түрүүшын үдэрнүүдһээ тобшолол хэбэл, иимэ байнал даа. Энэ шэнэ, түрүү аргые хэрэглэжэ, мүнөө жэл ургаса хуряалгын болзорые нилээд богонидхожо, хэды шэнээн ехэ таряа үлүү ехээр абаха болонобди. Нёдондо болон урдашье жэлнүүдтэ таряагаа хүсэд хатуу болтоод хуряахадамнай ороoһон угаа ехээр гээгдэдэг байгаа. Ушар юуб гэхэдэ, таряанай хатуужахые хүлеэгээд, МТС-үүдэй баян техникэ миил байдаг, тиигээд хуряалгын эхилхэлээр комбайнуудай үсөөн дээрэһээ таряагаа богони болзор соо хуряажа шадангүй, ехээр гээдэг байгаабди. Тиихэдэ манай эндэ намартаа ходо бороотой байдаг дээрэһээ комбайнернуудай ажалда һаад хэдэг байгаа бшуу. Хура бороотойдо элдэб буртаг үбһэн хосоронгүй, комбайнаар хадахада ехэ тойбо татадаг, комбайнуудай эбдэрдэг байһаниинь мэдээжэ. Тэрээнһээ тадна, жэл бүри нилээд ехэ талмай дээрэ таряамнай хэбтэшэдэг. Иигэжэ хэбтэшэһэн гү, али һалхинда бусайралдашаһан таряае сэхэ комбайнаар хадахань ехэл хүндэ байгаа. Мүн хүсэд хатуужаагүй таряае хадажа намарай хюрууһаа тэрэ абарагдаа ха юм.

Энэ жэлдэ амяарлан хуряалга ямар ехэ аша туһа хүргэнэб гэжэ харуулхын хажуугаар, манай хүдэлмэридэ ушарһан дутагдалые, ядаралые харуулха хэрэгтэй. Манай хоёр МТС-үүдтэ хадаһан таряа хуряаха түхеэрэлгэнүүдтэй оройдоол 22 комбайн бии юм. Тэдээгээрээ үдэртөө, ехэл болоо һаа, 300 гектар таряа хуряажа шадаха байнабди. Ушарынь, таряамнай үндэр аад, хэбтэшэһэн хадаа лафетнэ жадкаар хадахада жэгдэ һайн вал гаража үгэнэгүй. МТС-үүдтэ байгаа лафетнэ жаткануудаар бүтээсэ ехэтэйгээр хадаа һаа, хуряалгые богонихон болзор соо үнгэргэхэ аргатайбди. Теэд хадалга хуряалга хоёрой хоорондо ехэ забһар гараха болоно бшуу. Валһаа таряа суглуулха түхеэрэлгэнүүдые республикын Хүдөө ажахын министерствын нэмэжэ үгөөгүй хадань, лафетнэ жаткын хүдэлмэри ехээр һаатаха болоно. Манай аймагай колхозууд болон МТС-үүд 2500 гектар таряа амяарлан хуряаха түсэбтэй аад, 5000 гектар талмайе энэ аргаар хуряаха гэжэ шиидэһэн байна. Тиимэһээ Хүдөө ажахын министерство манда туһа хүргэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Августын 20-ной мэдээгээр аймагай колхозуудта 500 гектар ороoһото культуранууд амяарлан хуряагдаа. Хуряалгын ябаса үдэрһөө үдэртэ хурдадхагдана. Хэрбээ сэхэ комбайнаар хадаха гээ һаа, иимэ дүн байхагүй байгаа. Юуб гэхэдэ, мүнөө дээрээ комбайнаар сэхэ хадахаар болоһон таряан үшөөл үгы байна. Тиихэдэ хаа хаанагүй хэбтэшэһэн таряае комбайнаар сэхэ хуряахын аргашьегүй байгдана.

ТАРЯА ХУРЯАЛГА, ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫЕ ЗЭРГЭ ЯБУУЛНАБДИ

Таряа хуряалгын хүдэлмэриие эмхидхэхын хажуугаар аймагай партийна организаци тэжээл бэлэдхэлдэ анхаралаа ехээр табина. Августын 20-ной мэдээгээр, үбһэ абаха түсэбөө 59,4 процент, силос даралгаяа—29 процент, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгээ — 171,6 процент дүүргээд байнабди. Аймагай колхозууд таряа хуряалгын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулхын хажуугаар үбһэ хуряалга болон силос даралгые зогсоонгүй ябуулжа байһаар. Мүнөө жэл үбһэ хуряалга, таряа хуряалга болон гүрэндэ таряа тушаалга зэргэ ябуулагдаха болоно.

Иимэ байдал хүтэлбэрилэгшэдтэ харюусалгатайшье, орёо бэрхэшье байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ партийна аппарадай хүдэлмэриие энэ тохёолдоһон байдалтай зохилдуулжа, тодорхой һайнаар ябуулха болоно. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, КПСС-эй айком ургаса хуряалгын дүүрэтэр колхоз бүхэндэ өөрынгөө түлөөлэгшэнэрые эльгээгээд, таряа хуряаха, тэжээл бэлэдхэхэ, һү һаахa болон гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые тушааха асуудалнуудаар колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото туһаламжа хүргэжэ байнабди. Мүнөө үедэ партийна болон советскэ аппарадай бүхы хүсэниинь баян ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха, тэжээл ехээр бэлдэхэ, гүрэнэйнгөө урдахи уялгые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүрин зорюулагданхай.

Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхоз 4 мянга гаран тонно силос бэлэдхэхэ түсэбтэй. Мүнөө эндэхид 500 гаран тонно силос үбэлгэй ногоогоор даража абаад, кукуруза хуряалгадаа ороо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СК-2,6 маркын силоснэ комбайн хүдөөгэй ногоо хуряажа ябана.

Т. Гармаевай фото.

Румынска Арадай Республикын Агууехэ Национальна Суглаанай Түрүүлэгшэ нүхэр Петру ГРОЗАДА
Румынска Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Киву СТОЙКОДО
Румынска Хүдэлмэрншэнэй партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь нүхэр Г. ГЕОРГИУ-ДЕЖДЭ

Фашистска дарлалтаһаа Румыниин сүлөөлэгдэһөөр 12 жэлэй ойтой дамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Таанадые ба Таанадаар дамжуулан румынска бүхы арадые халуунаар амаршалжа, социализм байгуулгынгаа замда саашадаа эрхим дэбжэлтэ ба һалбаран бадаралга туйлахыень бүхы зүрхөө хүсэнэ.

Румынска ажалшад социалистическэ хүгжэлтын замда эрид шууд ябажа, социализмын илахын түлөө, өөһэдынгөө материальна болон культурна хэмжээс саг үргэлжэ хүгжөөхын түлөө, эб найрамдалай хэрэгэй илан мандахын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байна.

Үнгэрһэн 12 жэлэй турша соо эрид шанга тэмсэл ба ажалаараа румынска арадай туйлаһан амжалтануудтань советскэ арад туйлай баясана.

Социализмын түлөө, Советскэ Союзай ба Румыниин хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхын түлөө, социалистическэ оронуудай харилсаае батадхахын, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдээ саашанхи амжалта туйлахыень СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй Центральна Комитет румынска Хүдэлмэришэнэй партида, ажалша ба бэлигтэй румынска арадта болон Румынска Арадай Республикын Правительстводa хүсэнэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ	СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ	КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь
К. ВОРОШИЛОВ.	Н. БУЛГАНИН.	Н. ХРУЩЕВ.

Москва, 1956 оной августын 22.

Московско область. Удмуртска АССР-эй газар дээрэ Воткинско ГЭС баригдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 20 земснаряд.

ТАСС-эй фотохронико.

Финляндска Республикын Президент К. Е. Ворошиловые обедээр хүндэлөө

ХЕЛЬСИНКИ, августын 21. (ТАСС-эй тусхай корр.). Финляндска Республикын Президент У. К. Кекконен үдэшэнь ордон соогоо баярай обед хэжэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловые хүндэлөө.

Обед тон ехэ хани халуун оршон байдалда үнгэрөө. Финляндска Республикын Президент У. К. Кекконен СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов хоёр обед дээрэ үгэ хэлээ.

К. Е. Ворошиловай Финляндида ерэһэн тушаа

ХЕЛЬСИНКИ, августын 21. (ТАСС-эй тусхай корр.). Советскэ хүндэтэ айлшан Президентскэ ордон соо байха юм. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов тус ордон соо ерэһэнэйнгээ һүүлээр удангүй Финляндска Республикын Президент И. К. Кекконендэ, тиигээд Финляндска Республикын урдын Президент У. К. Паасикивида, мүн премьер-министр К. А. Фагерхольмдо айлшалаа.

Ю. К. Паасикиви К. А. Фагерхольм хоёр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловта мүн лэ айлшалһан байна.

Шэнэ газарһаа 25,5 миллион пүүд таряан гүрэндэ тушаагдаба

АКМОЛИНСК, августын 22. (ТАСС). Акмолинска таряашад Красноярска таряашадтай мүрысэн, гүрэндэ таряа тушаалгаяа улам бүри дээшэлүүлжэ байна. Тэдэнэр һүүлшын 5 хоног соо бэлэдхэлэй пунктнуудта 18 миллион үлүүтэй пүүд таряа гэхэ гү, али тэрэнэй урда тээхи 5 хоногойхидо орходоо 3,5 дахин ехэ таряа тушаагаа. Область дотороо эгээн томо Есильскэ районһоо таряан таһалгаряагүйгөөр тушаагдажа байна. Энэ район 5 үдэр соо 3 миллион пүүд таряа тушааба. Атбасарска районой таряашад 2.600 мянган пүүд таряа тушаагаа. Августын 20 болотор областиин колхозууд ба совхозууд гүрэндэ 25,5 миллион пүүд таряа тушааба. Таряа зөөлгэ дээрэ олон мянган автомашина түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилнэ.

Автопоезднууд таряа шэрэнэ

КУЙБЫШЕВ, августын 22. (ТАСС). Куйбышевска областной автотрестын жолоодогшо Семен Ушмудин автомашинаар ехэ ашаа шэрэхын түлөө мүрысөө үүсхэгшэдэй нэгэн юм. Энэ жолоодогшо «ЗИС-150» гэжэ автомашинада хоёр тэргэ шагтагалжа, 3,5 тонныи оронд до 10 тонно хүрэтэр шэниисэ шэрэдэг болоо. Нүхэр Ушмудин иимэ ашаа тээгээд, үдэр бүри 350 километрын рейс хэнэ. Тэрэнэй жэшээгээр мүн бусадшье жолоодогшод автомашинануудтаа нэгэ гү, али хоёр тэргэ шагтагалжа, ороoһо шэрэдэг болоно. Мүнөө 80 автомашина колхозууд болон совхозуудһаа бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа шэрэжэ байна.

Шэнэ түмэр замаар таряа шэрэлгэ

КУРГАН, августын 22. (ТАСС). Утяк-Пески гэжэ шэнэ түмэр замаар Казахстанай ба Зауралиин шэнэ газарнуудһаа таряан шэрэгдэжэ эхилбэ. Зерносборочная гэжэ станцида хүндэ ашаатай түрүүшын поезд графигһаа 1 час 25 минутаар уридлан хүрэжэ ерэбэ.

Мүнөөдэр Кайранкуль станциһаа мүн лэ иимэ хүндэ ашаатай поезд Курган ерээ. Энэ хадаа казахска ба курганска шэниисэ шэрэһэн хоёрдохи поезд байгаа.

Львовско-Волынска нүүрһэнэй бассейнын шахта барилгашадай зүблөөн

ЧЕРВОНОГРАД, (Львовско область), августын 21. (ТАСС). Мүнөөдэр КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев, Украинын КП-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр А. И. Кириченко гэгшэд Волыньһаа мордожо, нүүрһэнэй шэнэ бассейнын шахтануудай, хамһабариин предприятинуудай ба горнягуудай тосхонуудай баригдажа байһан Львовско областиин районуудаар ябаба.

Нүхэд Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко гэгшэд баригдажа байһан №1 «Великомостовская» гэжэ шахтын газар дээгүүр ябажа хараба. Тэндэ тэдэнэр хүдэлмэришэдтэй уулзаһан, барилгые хараһан байна. Шахта бариха эгээл шэнэ техникэ болон технологи хүсэдөөр хэрэглэнэгүйт гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев «Укрзападшахтострой» гэжэ комбинадай хүтэлбэрилэгшэдтэ хэлээ, проектнүүдые шэлэжэ абахадаа тэдэнэй хэрзэргэ экономическа ашаг туһатайе хараадаа абаха шухала гэжэ заагаа.

Тэндэһээ нүхэд Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко гэгшэд хабсаргагдамал түмэр-бетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ комбинадай барилгада ошобо. Нүхэр Н. С. Хрущев тэндэхи барилгашадай үүсхэлые һайшааба.

«Укрзападшахтострой» гэжэ комбинадай үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, проектнэ организацинуудай түлөөлэгшэдэй нютагай партийна ба ажахын активай зүблөөн Червоноградта болоо.

Зүблөөнэй хүдэлмэридэ КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев, Украинын КП-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр А. И. Кириченко, СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министр нүхэр А. Н. Задемидко, СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин предприятинуудые барилгын министр нүхэр Л. Г. Мельников, УССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр П. А. Розенко, Украинска ССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министр нүхэр А. Ф. Засядько, Украинска ССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин предприятинуудые барилгын министр нүхэр Г. В. Красниковский, партиин обкомуудай секретарьнар: Львовскиин — нүхэр М. К. Лазуренко, Волынскиин — нүхэр И. С. Грушевский гэгшэд хабаадаба.

Зүблөөндэ хабаадагшад промышленна ба гэр байрын барилгын ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байна.

Баригдажа байһан предприятинуудай директор нүхэр Н. З. Игуменцев, «Укрособугольмонтаж» гэжэ трестын Львовско барилга-хабсаралгын управлениин начальник нүхэр В. П. Кутасевич, № 1 «Червоградская» гэжэ шахтын проходчик нүхэр В. С. Блашковский болон бусад зүблөөн дээрэ үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Червоноградта һургуулиин дэргэдэхи талмай дээрэ тус городой олон мянган ажалшад, Львовско областиин Сокальска, Великомостовско, Забугска районуудай колхознигууд суглараа.

Сугларһан хүн зоноор халуун һайнаар угтуулһан нүхэр Н. С. Хрущев тэндэ үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа шахта баригшадые ба колхозно полинуудай ажалшадые халуунаар амаршалаад, ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдээндэ хүсэбэ.

Сокальска районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ф. И. Свистун урданай украин заншалаар нүхэр Н. С. Хрущевто хилээмэ-дабһа барюулжа, зуртаадахи табанжэлэй агууехэ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бидэнэр нүүрһэнэй шэнэ бассейнын горнягуудтай хамта шэн зоригтойгоор ажаллахабди гэжэ колхознидайнгаа үмэнэһөө найдуулаа.

Львовщинада байха үедөө нүхэр Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко гэгшэд Сокальска районой Скоморохи тосхоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ошоо. Хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой У. Д. Баштык олон һалбарита ажахынгаа ямараар хүгжэжэ байһан тухай, КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө артелиингээ гэшүүдэй ямараар ажаллажа байһан тухай хөөрэжэ үгөө.

Эдир физкультурнигуудай Бүхэсоюзна спартакиада

Августын 22-то Москвада «Динамо» гэжэ центральна стадион дээрэ эдир физкультурнигууд Бүхэсоюзна спартакиадын финальна нааданда хабаадагшадай хүнгэн атлетикээр мүрысөөн эхилбэ.

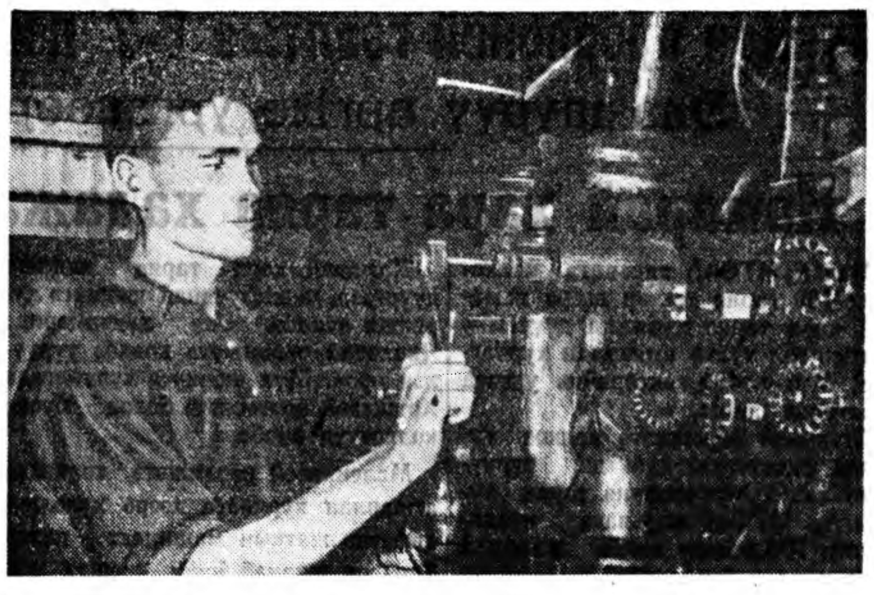
4 х 100 метрын эстафетэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Басагадай командануудай дундаһаа эстафетые 48,1 секунда соо фиништэ асарһан москвагайхид илалта туйлаба. Хүбүүдэй командануудай дундаһаа мүн лэ москвагайхид илажа гараба. Тэдэнэр энэ зайда 43,3 секунда гүйһэн байна.

Хүбүүдэй дунда диск шэдэлгээр РСФСР-эй суглуулагдамал командын түлөөлэгшэ В. Бабин спартакиадада илаа. Тэрэ 46 метр 11 сантиметртэ диск шэдэбэ. Үндэрые харайхадаа хүбүүдэй дундаһаа ленинградец В. Булкин түрүү һуури эзэлээ. Энэ хүбүүн 1 метр 85 сантиметр үндэрые харайжа гараһан байха юм.

Кемерово городой 10-дахи классай һурагша А. Малова (РСФСР-эй суглуулагдамал команда) жада шэдэлгээр басагадай дунда түрүүлжэ гараа. Тэрэ 44 метр 78 сантиметртэ жадаяа шэдэһэн байна.

Мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

Улан-Удын паровозно депо 7 һарынгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргээд, жэлэйнгээ даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Деногой угаалгын цехын слесарь Василий Бердников үдэрэйнгөө даалгабарие 160—170 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Бердников хүдэлмэрилжэ байна. **А. Мантаевай фото.**

Партийна ажабайдал

Нэгэ колхозой партгруппанууд тухай

Нёдондо жэл Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо комплексно 4 бригада эмхидхэгдэжэ, тэндэ партийна группанууд бии болгогдоо һэн. Эдэ группанууд колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар нилээд дүй дүршэлтэй болонхой. Илангаяа үбһэ хуряалгын үедэ партийна группанууд политическэ хүдэлмэрие һайнаар, удха түгэлдэрөөр ябуулхые оролдоно.

Жэшээнь, 2-дохи комплексно бригадын партийна группа 23 коммунистнуудтай, тэрэниие нүхэр Содном Ленхоев хүтэлбэрилнэ. Үбһэ хуряалгые богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө группын коммунистнууд бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ коммунистнууд эршэтэ ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулан, үндэр бүтээсэ туйлана. Мүн коммунистнууд үбһэшэдэй дунда ниитэ-политическэ болон ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг юм. Косилкын машинист коммунист Б. Норбоев, гар хажууршан Д. Бурзыков болон бусад үдэрэйнгөө нормые 130—150 процент дүүргэнэ. Гар хажууршад М. Цыдыпов, Д. Жаргалов, П. Минжеев гэгшэд нормоёо дүүргэдэггүй байһанаа, һүүлэй үедэ ходоодоо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Агитаторнууд Б. Эрдынеев, О. Линхошиев, Г. Очиров болон бусад ажахын кампанинуудтай нягта холбоотой, ойлгосотой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Гадна, агитаторнууд ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһануудые» саг соонь гаргана. Тэндэ түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр харуулагдадаг ба ажалдаа хойрогоор хандадаг колхознигууд шантаар шүүмжэлэгдэдэг.

Агитаторнуудай шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна группа ехэ анхарал табина. Колхозой парторганизаци үе үе болоод лэ агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ байдаг. «Үбһэ хуряалгын үедэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ агитаторнууд ямар үүргэ дүүргэхэ ёһотойб» гэһэн асуудалаар колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Г. Санжиев семинар үнгэргэһэн байна. Семинар дээрэ колхозой агитаторнууд өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдөө.

Бригадын комсомольско группын хүдэлмэридэ партийна группа мүн ехээр туһална. Жэшээнь, гар хажуураар анха түрүүшынхеэ сабшажа байһан залуу комсомолецууд нүхэд В. Кузнецов, Д. Гомбоев гэгшэд түрүүшынгээ үдэрнүүдтэ нормоёо дүүргэдэггүй байгаа. Тиин коммунистнуудай бодото туһаламжа үзүүлһэнэй ашаар нормоёо үдэр бүри дүүргэдэг болоһон байна. Гадна, бригадын комсомольско группын үүсхэлээр (групкомсоргнь нүхэр П. Будареев) комсомольско-залуушуулай звено эмхидхэгдэжэ, 45 тонно набшаһата тэжээл бэлэдхэгдээ. Энэ звенодо һургуулиин һурагшад олоор хабаадалсаһан байха юм.

Тиигэжэ партийна группын коммунистнуудай үбһэ хуряалга дээрэ ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй, политическэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулһанай ашаар ажалай бүтээсэ ехэ болоо. Бригада 321 гектар сабшалантай. Мүнөө 80 гаран процентнь сабшагдаад, һүрилэгдэжэ байна. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо тус бригада нилээд ехэ үбһэ хуряажа абаба. Хэрбээ гектар бүриһөө 4—5 центнер абтаһан һаа, мүнөө 8 центнер хүрэтэр абтана.

Гэбэшье, колхозой парторганизаци партийна группануудай хүдэлмэридэ хэрэгтэй туһаламжа саг соонь үзүүлнэгүй. Тиимэһээ зарим группанууд өөрынгөө зорилго ба үүргые һайтар ойлгонгүй, колхознигуудай дунда политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна. Энээнэй эсэстэ ажахын асуудалнууд һулаар шиидхэгдэнэ. Жэшээнь, 1-дэхи комплексно бригада 380 га сабшалангайнгаа миин хахадһаа үлүүхэниинь сабшаа.

Бүхы партгруппануудайнгаа хүдэлмэри һайжаруулжа, тэдэнэйнгээ үүргэ дээшэлүүлхэ гээшэ колхозой парторганизациин, тэрэнэй бюрогой шухала зорилго мүн.

Т. Гармаев, манай корреспондент.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Медицинскэ пункт юундэ нээгдэнэгүйб

Енгорбойн сомоной хоёр колхозууд хамтаржа, «Сталинай зам» гэжэ томодхогдоһон ажахы болоһон юм. Энэ колхоздо хэдэн зуун үрхэтэ айл ажаһуудаг. Мүн энэ колхозой дэргэдэ долоон жэлэй һургуули, хүдөөгэй клуб, магазин гэхэ мэтэ бии.

Гэбэшье, иимэ олон хүн зонтой томо һууриин газарта медицинскэ пункт нээгдэнэгүй. Үнгэрһэн үбэл эндэ хүдэлмэрилхөөр нэгэ фельдшер басаган ерэһэн аад, удааншье хүдэлөөгүй ябашоо һэн. Тэрээнһээ хойшо эндэ медицинскэ хүдэлмэришэн эльгээгдэнэгүй. Энэ ушарһаа бага ухибүүдтэ, хүндөөр үбшэлһэн хүнүүдтэ медицинскэ туһаламжын хэрэгтэй болоходо ехэ бэрхэшээл тохёолдоно. Мүн бага зэргыншье медицинскэ туһаламжа абахын тулада ажалшад хүдэлмэриһөө һаатажа, аяар 10 модоной газарта Шара-Азарга, үгышье һаа Цакир тосхон, Городок город ошохо баата но.

Цакир тосхонһоо Утаата Д хүрэтэр зуу гаран модо боло Урдань энэ нютагайхид, мүн тэй хүршэ байһан Санага бойн сомонуудай ажалшад город, Цакир тосхон ошохо доо машинын хомор дээрэ дадаг байгаа.

Харин энэ жэлэй хойшо Городок городой Цакир — Городок — Хужа ра-Азарга — Енгорбой — гэһэн маршрудаар ашаанай ябуулдаг болоо һэн.

Гэбэшье, тэрэнь оройдоо 2 ра ябаад болишоо. Юундэш люулагдаһаниинь мэдэгдэнэ нэй үсөөн хада болюулаа гү тиимэ бэшэ, хүнүүд хододоо заримдаа машинадань баг үлэшэдэг һэн.

В. О

Орхигдошоһон барилга

Улан-Удэ городой үргэлжэлэл болохо Лысая гора гэжэ газарта хилээмэнэй заводой хүдэлмэришэдэй байха гурбан гэр баригдажа байна. Эдэ гэрнүүдтэ водопровод татаха шиидхэбэри гаргагдаһан юм.

«Бурмонголстрой» трестын барилгын 8-дахи участок дээрэ дурсагдаһан барилгые аяар үнгэрэгшэ жэлэй намар эхилһэн байгаа. Барилгашад хүдэлмэреэ эхилһэн сасуугаа 500 метрын газарта 2—2,5 метр гүнзэгытэй траншей экскаватораар малтаад, тэрээнээ ямаршьеб шалтагаанаар орхижо, ондоо шэнэ траншейе нэгэ квартал дээгүүр, Щорсын нэрэмжэтэ үйлсөөр малтажа эхилээ һэн. Участогай барилгашад траншейе түрүүшынхидээл адли экскаватораар малтахын орондо гараар малтаад, водопроводно зари лойнуудыень табижа байтар дэлмэреэ зүндэнь орхижорхё

Талада хаягдаһан водопр хоолойнууд дээгүүрнь маш һүндэлнэ. Бороо хурын уһанд дажа, элһэ шоройгоор дүүр траншейе хүдэлмэришэд һая бэрлэжэ, хоолойнуудые т бэлэн болгоһон юм. Гэхэ зуу рилгашадай удаарһаар байтар орожо, сэбэрлэһэн нүхэнь элһээр дүүргэгдэшоо.

Водопровод татаха хүдэ удаан саг соо унжагайруулһ рэһээнь туйлай ехэ мүнгэн гаргашалагдаа. «Бурмонго трестын барилгашад эхилһэн ажалаа хэзээ дүүргэхэ юм?

П.

Һанаа амарханаар һуужа байнад

Зунай саг үнгэржэ байна. Теэд Хэжэнгэдэ клубууд ба библиотекэнүүд үбэлэй сагта хүдэлмэрилхөөр бэлдэгдэнэгүй. Үбэл болохонь үшөөл үды ха юм, тэрэ болотор гэр байрануудшье заһабарилагдаха, түлеэ залһаншье бэлдэгдэхэ бэшэ гү гэжэ культурын хүдэлмэрилэгшэд һанаа амар һуунад.

Жэшээнь, аймагай культурын байшан тон задагай зайдан байдалтай. Эндэ пеэшэнгынь заһабарилагдаагүй, гэрын сагаадагдаадүй байһаар. 50-яад кубометр түлеэн бэлдэгдэхэ аад, юуншье хэгдээдүй байна. Культурын байшангай директор нүхэр Биликтуев үбэлдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа тон багаар табина.

Сомсоведүүдэй болон колхозуудай түрүүлэгшэнэр клубууд ба библиотекэнүүдтэ туһаламжа үзүү Хрущевой нэрэмжэтэ к дэргэдэ клуб биб хоёр бии юм. Тиин Дээдэ Хэ сомсоведэй түрүүлэгшэ нүх даров, тус колхозой түрүү орлогшо нүхэр Абрамов клуб ба библиотекые заһаб тушаа оролдолго гарганагүй. клуб барихабди гэжэ хэлээд нэр юумэ хэнэгүй. Теэд, шэ хэзээ баригдаха юм ааб үшөөл хэншье мэдэнэгүй. хэмжээ абаагүй һаа, мүнөө клубта үбэлдөө тон хүйтэн болоно.

Үбэлэй сагта культурын эм гаануудай һайнаар рилхын тулада хэжэнгынхид жээ дары абаха зэргэтэй.

А. Плави

Советскэ демократиин хүгжэлтэ

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон советскэ арад коммунистическэ байгуулалтада улам шэнэ шэнэ илалтануудые туйлана. Социалистическэ промышленность хэлбэришэгүйгөөр хүгжэжэ, өөрынгөө амжалтануудаар бидэниие баясуулна. Колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй эршэмтэй шанга ажалай ашаар хүдөө ажахы хүгжэнэ. Социалистическэ гүрэниие саашадань хүгжөөхэ ба ажалшадай жаргалта байдалые улам һайжаруулха талаар парти, правительствын олон тоото хэмжээ-ябуулгануудые советскэ хүнүүд угаа ехээр һайшаан угтана.

Советскэ системын «бата һууригүй байһан» тухай, Советскэ Союз дотор «демократиин үгы байһан» тухай шашалдадаг буржуазна социологиин болон политикын хархис түлөөлэгшэнэр лэ эдэ бүхы амжалтые мэдэрхэ дурагүй байна. Ганса нэгэн хүндэ шүтэн һүгэдэлые ба тэрэнэй хойшолонгуудые усадхан зайсуулхын түлөө КПСС-эй Центральна Комитедэй большевистскэ сэхэ шууд тэмсэһэнэй һүүлээр буржуазна пропагандистнууд социалистическэ байгуулалтын гүнзэгы ехэ демократическа удхые муушалха ба тэрээндэ этигэн ядаха талаар антисоветскэ кампани ябуулһан байха юм. Энэнь бүтэхэгүй һэдэлгэ гээшэ!

Советскэ демократи хадаа ёһотол арадай засагай удхатай байна гэжэ манай гүрэнэй хүгжэлтын бүхы түүхэнь эли тодоор харуулаа.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин ашаар манай орон дотор батажан мандаһан пролетарска, советскэ демократи хадаа «...жэшээлхэдэ, ордонууд болон байшангуудые буржуазиһаа буляан абажа (энээнгүйгөөр суглаануудай сүлөө гэжэ байхагүй), типографи болон саарһа капиталистнуудһаа буляан абажа (энээнгүйгөөр нациин ехэнхи хуби бологшо ажалшадта хэблэлэй сүлөө олгохо гээшэ худал болоно) арадта **1000 дахин** дүтэ, эгээн демократична буржуазна парламентда орходоо үлэмжэ «демократична» **Соведүүдэй** демократическа организацяар буржуазна парламентаризмые һэлгэжэ, нэгэшье буржуазна демократическа республика дотор үзэгдөөгүй, байжашье болохогүй **эрхэ сүлөө ба демократие** Россиин бүхы ажалша олониитэдэ олгоо»,—гэжэ В. И. Ленин заагаа һэн (Зохёолнууд, том 28, нюур 88).

Советскэ демократи тухай Ленинэй хэлээшые социалистическэ гүрэниие байгуулгын дүй дүршэл хүсэд батадхан харуулаа. Манай ороной ажалшад демократическа эрхэ сүлөөгэй бүхы аша туһые хэрэглэн, гүрэниие ударидаха талаар үдэр бүриин хүдэлмэридэ хабаадалсажа, империалистическэ интервенциһээ залуу Советскэ республикые хамгаалхадаашье, амгалан байгуулалтын үедэ ажал хэхэдээшье эршэ зоригой болон баатаршалгын үльгэр жэшээ харуулаа. Өөрынгөө түрэл хэрэгые бүтээжэ байһанаа мэдэһэн сүлөөтэ арад лэ гайхамшагта юумэ хэжэ шадаха — Баруун зүгэй түрүү оронуудһаа промышленна талаараа зуугаад жэлээр гээгдэһэн ороноо эрхим зэргын, индустриально-колхозно гүрэн, дээдэ зэргын культурын орон болгожо, тэрэнээ дарлагданги бүхы хүн түрэлтэнэй наран, этигэл найдабаринь болгожо шадаха байба.

Арад зоной зохёон байгуулха айхабтар ехэ эршэ хүсые зангидахын тулада, энэ эршэ хүсэнэй бүхы шадабариие коммунистическэ байгуулалтын замаар ябуулхын тулада советскэ байгуулалтын тиимэ эрхэ байдалнуудые байгуулаагүй һаань, эдэ бүхые бэелүүлжэ болохогүй байгаа бшуу.

Гадаадын болон дотоодын дайсадта эсэргүү тэмсэжэ, капиталистическэ хүреэлэлтын хатуу шанга сохилтонуудта харюу үгэжэ шадаһан, дэлхэй дээрэ пролетарска диктатурын түрүүшын ороной урган мандаһан орёо бэрхэ эрхэ байдалда демократие зарим тэды хизаарлаха хэрэгтэй болодог байгаа. «Хэн хэниие илахаб» гэһэн асуудалай шиидхэгдэжэ байһан оршон байдалда хүтэлбэриие нарин шангаар централизацилангүй, хатуу шанга заршамгүй байжа болохогүй байгаа.

Энэ ушар хадаа зарим демократическа ёһонуудай хүгжэлтэдэ муугаар нүлөөлһэн байна. Зүгөөр парти болон арад илалта туйлахын тулада, мэдэжэ байгаад хохидолдо орожо, тэдэ хизаарлалтанууд **саг зуурын** удхатай гэжэ хэзээшье мартаагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, советскэ засаг урдань байһан капиталистнууд болон помещигүүдэй, нюдарган баяшуул болон зарим хүнүүдэй эрхые хаһаха ёһотой байгаа. Иимэ хэмжээн юундэ абтадаг байгааб гэхэдэ, мүлжэгшэ этэгээдүүдэй хатуу шангаар эсэргүүсэһэн, өөһэдынгөө урбалтын зорилгоор советскэ засагай органуудта шурган орохо гэжэ һэдэһэн дээрэһээнь иимэ хэмжээн абтадаг байгаа.

«Хэн хэниие илахаб» гэһэн асуудал орон дотор социализмын туһада эсэслэн шиидхэгдээд, тиихэдэ Советскэ Союзай уласхоорондын байдал бэхижээд байхадань эдэ хизаарлалтануудай хэрэг үгы болоһон байха юм. 1936 ондо СССР-эй шэнэ Конституциие бүгэдэарадай зүбшэн хэлсэһэн, баталан абаһан ябадал хадаа советскэ демократиин саашадаа үргэдэн хүгжэлгэ, тэрэнэй хүгжэлтын шэнэ үе мүн болоһон байгаа.

СССР-эй Конституци дээрэһээ хараад үзэхэдэ, советскэ демократи хадаа ямаршье түхэлэй буржуазна демократиһаа үндэһөөрөө илгаатай байна. Советскэ демократи гражданска эрхэнүүд болон сүлөөе ёһо тэдыгээр соносхоод лэ хизаарладаггүй, харин материальна талаарнь хангаан бэелүүлдэг байна бшуу. Империализмын идеологуудай соносходог «хүнэй сүлөө» хадаа хооһон үгэ, ажалшадта хуурмаг найдуулга мүн гэжэ капиталистическэ оронуудтахи эгээлэй хүн бүхэн өөрынгөө дүй дэршэл дээрэһээ мэдэнэ. Хэрбээ капиталистическэ дэлхэйдэ демократическа эрхэнүүд бии байгаа хадаа, тэдэ эрхэнүүд буржуазиин үгэһэн эрхэнүүд бэшэ, харин хатуу шанга, уни удаан тэмсэл дотор буржуазиин гарһаа дайлан абаһан эрхэнүүд байха юм.

Демократиин ушар удхань миин ёһо тэды баримтануудһаа гарадаг бэшэ, харин политическэ засаг түрэ гээшэ арад зоной ехэнхи талые— ажалша ниитын талые харалсан гү, тэрээн дээрэһээ болодог», — гэжэ «Ганса нэгэн хүндэ шүтэн һүгэдэлгэ ба тэрэнэй хойшолонгуудые усадхан зайлуулха тухай» КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Үмсын зөөриин болон хүниие хүнэй дарлаха ябадалай гуримые хамгаалдаг буржуазна гүрэнүүдэй конституцинууд үсөөхэн бүлэг дарлагшадай хуули засагые сахин барижа байха гэһэн уряалтай. Буржуазна демократиин удхань иимэ байна.

Манай орон дотор социализмын илаһан баримтаһаа, тэрэнэй гол ёһо гуримуудһаа үндэһэтэй Советскэ Конституци хадаа капиталистическэ дарлалтаһаа сүлөө болоһон ажалшадта таатай зохид гуримые бэхижүүлхэ гэһэн зорилготой. Манай орон дотор бэе бэедээ харша ангинууд байдаггүй. Хүдэлмэришэд, тариашад, интеллигенциин морально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан хадаа советскэ обществын дотоодын байдалай эгээн онсо удхань мүн болоно.

Энээнтэй дашарамдуулан, СССР дотор нэгэ партийна системын бии байһан тухай хэлэхэ хэрэгтэй. Советскэ Союз дотор гансал нэгэ партиин бии байһан ушарые буржуазиин идеологууд советскэ байгуулалтын демократична бэшэ байһанай гол шэнжэ тэмдэг мүн гэжэ хэлэхые һэдэдэгынь мэдээжэ. Хэдэ хэдэн партинуудай байха ямаршье үндэһэн манайда үгы байһаниинь юумэ һайнаар мэдэдэг хүн бүхэндэ элитэ байна. Манай орон дотор ажалшадай интересүүдэй түлөө тэмсэлдэ гансал нэгэ, Коммунистическэ парти ниитын хүгжэлтын зүб һайн талые баримталан, хүдэлмэришэд болон тариашадай үндэһэн интересүүдэй түлөө эрид шууд тэмсэһэн байна. Тиимэһээ Коммунистическэ парти арадай хизааргүй ехэ этигэл найдабарида хүртөө. Россида бусад бүхы партинууд мү ангинуудай хуби заяае хам сахижа байгаа.

Демократи тухай хэлэхын орон дотор хэдэн партинууда һан дээрэһээ тобшолол хэх харин гүрэнэй хэрэгүүдые ш гэдэ, олониитын-политическэ ажабайдалда ажалша олон ямар үүргэ дүүргэдэг байһан һээ тобшолол хэхэ хэрэгтэй шээлхэдэ, США дотор үнихэ турша соо нэгэл һаа демо ска, үгышье һаа республи парти хуули засагые ээлжэл таа барижа байдаг. Зүгөөр эн партинуудай гансал нэрэнь ондоо байна. Бодото дээрэ т партинууд монополистическэ талда алба хэнэ, миллионер лон миллиардернүүдэй аша хамгаална.

Советскэ демократи хадаа аша туһые үлэмжэ хүсэдөөр гаална, ажал хэхэ, амарха ба дэ һураха ажалшадай эрхые хэдөө тэдхэгдэхэ эрхые ханг нэй шадабариин сүлөөтэй жэхэ бодото эрхэ байдал бай

Советскэ демократи эрэ зөөриин, национальна, уг га нүүдэл байдалай, эрдэм һур гэхэ мэтэ илгаагүйгөөр бүх данинуудта эрхэ сүлөө олго

Империалистнууд болон туһамаршад эгээлэй хүнүү дэб аргаар мэхэлхые һэдэ руунай демократиин» һайн тухай хашхаралдахаяа бол Зүгөөр ямаршье капиталис орондохи, нэн түрүүндэ СШ һунгуулиин системэ хадаа мэхэ гохо, заналга хэжэ, засаг

ТАНАЙ КОЛХОЗ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭХЭ ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭХЭ БОЛОО ГҮ?

☆ ☆

Ажалай журам һула

...ндо Баргажанай аймагай ...партсъездын нэрэмжэтэ кол... ...э тэжээл багатай дээрэһээ ...оор гарзалуулһан юм. Теэд ...ёһотой тобшолол хээгүй ...эхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, ...жэлдэ үбһэ тэжээл бэлэдхэ...галтагүйгөөр ябуулжа бай... ...тонно силос дараха бай... ...миин 125 тонно дараа. Тиин ...нь правлениһээ холоншье ...остэ оромоор ногоон элбэг ...Тиигэбэшье, тэрээгээр силос ...хэмжээ абтанагүй.

...набшаһата тэжээл бэлэдхэл... ...ябанагүй. Түсэбөөр 2 центнер набшаһата тэжээл ...дэхэ аад, оройдоол 470 ...бэлэдхэгдээд байна. Энэ ...рэһээ болооб гэхэдэ, колхо...хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэ...рооогүй. Тиимэл хадань энэ ...ридэ оройдоол 4 хүн табиг... Колхозой правлени хүнүү...лжэ табиха гэжэ бригадир Чебунинда даалгабари үгэ...тэрэнээ дүүргүүлнэгүй.

...сабшалга, сомолго баһал ...алтэй байна. Түсэбөөр ха...ай ёһоор 16810 центнер үбһэ ...аад, арайхан гэжэ 4 мянга центнер үбһэ хуряагаад бай...ндэ үбһэ тэжээлдэ нилээд болохо хулһа, ожорһо саб...лажа абаха гэжэ оролдоногүй. Энэ колхозой газар дээрэ хулһан ехээр ургадаг. Тиигэбэшье, мүнөө нэгэшье центнер бэлэдхэжэ абаагүй.

Иимэ байдалые колхозой хүтэлбэрилэгшэд «хүмнай дутана» гэжэ шалтаг баридаг. Үнэндөө артелиин гэшүүд хуряалгын халуун сагта ой гаража, алирһа жэмэс түүжэ ябадаг. Ажал хэжэ шадамаар колхознигууд Ольга Леонтьева, Любовь Белокопытова гэгшэд миин гэртээ һуужа байдаг юм.

Колхоздо ажалай журам һула. Бригадын хүдэлмэрилэгшэд сабшаландаа үглөөнэй 9 часта гараад, гэдэртээ үдэшын 5—6 час багта бусажа ерэдэг. Үбһэшэдэй ажал дээрээ хүдэлһэн сагые тоолоод үзэхэдэ, оройдоол 6 саг болоно. Бэшэ сагынь хүдэлмэридөө ошолго, эдеэлгэ болон бусадта гарана. Бригадир нүхэр Чебунинай гэмээр силос хэршэжэ байһан хоёр тракторист һаяхан бүхэли үдэр соо миин байгаа. Энэ колхоздо 13 гектар турнепс таригдаһан юм. Тэрэнэйнь 5 гектарай үбһэн түүгдээд, бэшэниинь буртаг үбһэндэ дарагдашанхай.

Ниитын адуу малда үбһэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ иимэ харюусалгагүйгөөр хандадаг хүтэлбэрилэгшэдтэ зохихо хэмжээ абахаар болоо.

М. Гроссман.

Залуушуулнай мүрысөөндэ илажа ябана

...жэлдэ малай тэжээл бэ...колхознай урда жэлнүү...орходоо нэгэ бага хожомдо...һэн байна. Тиимэһээ үбһэ ...ана богони болзор соо дүүр...ула социалистическэ мүры...өөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ...й партийна организаци гол ...аа хандуулна. Үбһэ хуряал...хын урда тээ социалисти...мүрысөөнэй тусхай услови...алагдаһан байгаа. Тэрэнэй ...екада бүхэндэ мүрысөөнэй гаргагдажа, түрүүлжэ ябагадада колхозой правлениин ...йна организациин дам...н Улаан туг барюулагдаха, ...звенонуудта, тэдэнэй хүтэл...шэдтэ мүнгэн шан үгтэжэ ...эжэ хараалагдаһан байна.

...тын түрүүшын 10 хоногой ...гдажа, мүрысөөндэ комсо...залуушуулай хоёрдохи бри... (бригадирынь Б. Цыбиков) түрүү һуури эзэлээд, дам... Улаан туг абаба. ...гадада 70 комсомолецууд ...залуушуул хүдэлмэрил...бригадын гэшүүд үдэр ...өө даалгабарие 105 —...оцент дүүргэнэ. Түрүү комсо...уд Б. Дондопов, Ц. Дондопова, Г. Цыбикова, Ж. Санжиев болон бусад гараар сабшахадаа үдэрэйнгөө даалгабарие 115—148 процент дүүргэнэ. Звенонуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Даба Будаевай хүтэлбэрилдэг звено түрүүлжэ, 400 түхэригэй шанда хүртэбэ.

Мүн бусадшье бригадануудаар түрүүшүүлэй тоо олошорно. 1-дэхи бригадын Д. Цоктоевой, 3-дахи бригадын Д. Цыренжаповай хүтэлбэрилдэг звенонуудта мүнгэн шан барюулагдаба.

Үбһэшэдэй бригадануудта показателиин досканууд эмхидхэгдэнхэй, газетэ журналнууд, шатар даам ба бусад культурна хэрэгсэлнүүд бии. Колхознигуудай ажалай үдэр бүриин дүнгүүд показателиин доскада харуулагдана. Бригадын ажал хүдэлмэри тухай «Дайшалхы хуудаһануудта», сатирическэ газетэнүүдтэ бэшэгдэжэ байдаг. Колхоздомнай табан хоног бүри үбһэ хуряалгын ябаса тухай бюллетень гаргагдажа байдаг.

Г. Бадмаев, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь.

★ Улаан тугта бригадада ★

Илька нютагай Үндэр добо гэжэ газарта алха дүшын, хажуур бүлюугэй наярха, косилка тармуурай таршаганха абяан соностожо эхилһээр үнинэй. Эндэ Заиграйн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Балдан Цыбиковэй даажа байдаг бригадынхид үбһэ хуряажа байнхай.

Мүнөө жэлдэ ниитынгээ малда элбэг ехэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абахын түлөө энэ бригадынхид үбгэн залуугүй шангаар тэмсэжэ байна. Үбһэ хуряалгада ябажа байһан колхознигуудай дунда үдэрэйнгөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Тиигэжэ эндэхи үбһэшэд үдэрэйнгөө даалгабарие бүхы бригадаараа 100—120 процент эрхим шанартайгаар дүүргэнэ. Гар хажууршад Должима Аяндуева, Цыпилма Ринчинова, Балма Дармаева, Ханда Дылыкова болон бусад нормоёо үдэр бүри холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Бригадынхид мүнөө жэлдэ 700 гектарай үбһэ сабшаха түсэбтэй аад, 400 гаран гектарыень сабшаад байна. Һүүлэй үедэ наратай үдэрнүүд боложо, сабшалга тармалга хоёр зэргэ ябуулагдана. Сабшагдаһан үбһэн мүр дээрээ удаан саг соо хэбтүүлэгдэнгүй, үдэр бүри шэнэ шэнэ һуринууд бодхоогдоно.

Энэ бригадые хүтэлбэрилдэг Балдан Цыбиковэй жэшээтэ ажалые онсолон тэмдэглэхэ шухала. Бригадынгаа бүхы хүдэлмэриие тэрэ эмхидхэхэһээ гадна, 25 хүнэй хажуур дабтаад, үбһэ сабшаха нормоёо өөрөө үдэр бүри 100—125 процент дүүргэдэг байна.

Августын 15-һаа 20 болотор 5 хоног соо үбһэ хуряалгын бригадануудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ энэ бригадынхид түрүү һуури эзэлжэ, колхозой правлениин, партийна организациин дамжуулгын Улаан туг 300 түхэриг шангтайгаар абаа.

Нэгэдэхи зураг дээрэ: колхозой комплексно бригадын бригадир Жалсарай Базаров Балдан Цыбиковтэ дамжуулгын Улаан туг барюулжа байна. Саагуурынь — бригадын үбһэшэд.

Хоёрдохи зураг дээрэ: бригадир Балдан Цыбиков үдэрэй эдеэлгэнэй үедэ хажуур дабтажа һууна.

Л. Хандамаевай фото ба текст.

Түсэбөө дүүргэхэ дүтэлөө

Нүхэр Доржиевай даажа байдаг үбһэ хуряалгын гурбадахи комплексно бригадынхид Түнхэнэй аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой табан бригадануудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ бригадынхид үбһэ сабшаха түсэбөө дүүргээ. Һүүлэй үедэ үбһээ гол түлэб тармажа байнхай. Энэ жэлдэ ногооной ургаса һайн байжа, бригадынхид үбһэ хуряаха түсэбөө дүүргэхэ дүтэлөө. Хамта 2 мянгаад центнер үбһэн бэлэдхэгдээд байна.

Иигэжэ Улаан тугта бригадынхид мүнөө жэлдэ малдаа элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абахын түлөө шангаар тэмсэжэ байнхай.

С. Тапхаев.

ХАРЮУСАЛГАГҮЙГӨӨР ХАНДАНА

Мүнөө хонидые искусственнаар ороондо оруулха үе болобо. Энэ шухала кампанида Хориин МТС-эй харьяата «Улаан Одон» колхоз муу бэшээр бэлдээ.

Эндэхи хонишод бүри июль һара соо хонидоо хурьгадһаань таһалжа, бэлшээридэ һайса таргалуулһан, мүн хусануудаа шэлэжэ, харууһа, эдеэлүүлгыень һайнаар эмхидхэһэн байна. Мүнөө энэ колхоздо искусственнаар ороондо оруулга эхилжэ байнхай. Тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхоз энэ шухала хүдэлмэридэ һайнаар бэлдэнхэй. Тус колхоз хонидые искусственнаар ороондо оруулха пунктын гэр шэнээр барижа, түхеэрэлтыень түгэс бэлэдхээ.

Гэбэшье, МТС-эй харьяата зарим колхозууд энэ шухала хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандажа, мүнөө хүрэтэр өөдтэй юумэ хээгүй байна. Мүнөө жэлдэ эндэхи 8 колхоз хамтадаа 18 мянган хони искусственнаар ороондо оруулжа, январь, февраль һарануудта хурьгалуулха юм. Теэд хонидые искусственнаар ороондо оруулха хэрэгтэ илангаяа Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр П. С. Борисов) муугаар бэлэдхэнэ. Энэ колхоз 3000 толгой хонидые искусственнаар ороондо оруулхын тула хоёр пункт Аса гэжэ газарта нээхэ аад, мүнөө хүрэтэр бэлэдхээгүй. Нэгэ пунктын байра олдобошье, зосоохи түхеэрэлтэнь үшөө бэлэн болоодүй. Нүгөөдэ пунктынь байра һая урилагдажа байна.

Хонидоо искусственнаар ороондо оруулхын тулада тэдэниие эртүүр хурьгадһаань һалгаажа, адуулгыень һайнаар эмхидхэжэ, таргалуулхые оролдохо байгаа. Теэд эндэ хонидынь һая болотор хурьгадтаяа ябаа. Мүнөө Г. Данзанова, Г. Жамбалов гэгшэдэй отарануудта хамта 400 шахуу хонид үшөө хурьгадтаяа ябаһаар.

— Хурьгадһаань үнил таһалха аад, хүн олдоногүй, — гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлнэ. ОТФ-е даагша нүхэр Ш. Жамсаранов энэ шухала хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр хандана.

Үнгэрэгшэ жэлдэ хонидоо ороондо һайнаар оруулһанай ашаар энэ колхоз олонхи хонидоо эртэ түрүүлһэн ба һураггүй ехэ нооһо хайшалһан байгаа. Энэ аргын үлүү һайн байһаниие өөһэдынгөө дүршэл дээрэһээ мэдэжэ абаһан аад, мүнөө тэрээндэ яахадаа муугаар бэлэдхэнэ гээшэбтэ гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Борисовһаа асуухаар байна.

Мүн «Красный партизан» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр А. И. Козлов) хонидые искусственнаар үрэжүүлгэдэ муугаар бэлдэнэ. Эндэ хоёр мянга гаран хонидые ороондо оруулха аад, мүнөө дээрээ пунктынгаа байха газар бэлдээгүй. Тус колхозой ОТФ-е даагша нүхэр Тагаров, зоотехник нүхэр Матвеева энээн тушаа оролдолго гаргаагүй.

Август, сентябрьда эндэхи колхозууд хонидоо искусственнаар ороондо оруулха ёһотой юм. Тиимэһээ энэ хэрэгтэ бэлэдхэл муутай байһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэд дары хэмжээ абаха зэргэтэй.

Ц. Дандаров, манай корреспондент.

Республикын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта хонидые ороондо оруулгын ябаса тухай

1956 оной августын 20-ной мэдээн

МТС-үүд	Искусственна үрэжүүлгын пунктнууд	Ороондо оруулагдаһан хонидой тоо	Тэрэ тоодо искусственна аргаар
Баргажанай	1	43	43
Куйтунска	7	476	276
Бичурын	8	1700	1700
Бага-Куналейн	3	825	595
О.-Ключевскойн	6	1923	1923
Сагаан-Усанай	3	248	248
Үшөөтэйн	1	384	384
Эгэтын	—	420	—
Сосновско	—	1145	—
Курбын	2	483	—
Ново-Брянска	—	—	—
Кабанскын	—	1925	—
Темлюйскэ	—	858	—
Ехэ-Кударын	6	3376	3176
Хамнигадайн	7	2841	1841
Кяхтын	7	1316	1316
Погураничн	8	718	718
Гашейн	4	1259	556
Хонхолойн	3	1400	1400
Суулгын	3	910	910
Сэлэнгын	7	433	433
Селендумын	7	641	542
Сүхын	—	384	384
Тарбагатайн	1	1126	1126
Жиримскэ	—	263	—
Ехэ-Куналейн	—	300	—
Түнхэнэй	3	2524	1160
Кыренэй	3	3913	2310
Хориин	6	443	443
Үдын	5	545	545
Хэжэнгын	5	5665	1674
Чесанын	6	3770	3770
Закаменай	3	3507	1427
Ториин	5	306	306
Бургалтайн	4	522	522
Иволгын	—	400	—
Саянтын	—	—	—
Итанцын	—	—	—

...империалистнуудай өөһэ... кандидадуудые оруулда...руулна.

...орон доторхи һунгалтанууд ...хизаарлалтагүйгөөр арад ...ура хүсэлөө бэелүүлдэг һун...ууд мүн болоно. Советскэ ...адай нэгэн һаналаар һунга...ммунистнууд болон партий... хүнүүдэй блогой кандида...аа арадай хүбүүд, басагад, ...һанажа ябаһан юумые бэе... байха юм. Гүрэнэй ажал...ууд мүн болохо тэдэнэр ха... ...зондо үнэн сэхээр алба ...циалистическэ гүрэнэй хү...ые бэхижүүлхэ тухай саг ...н анхарал оролдолго таби... зорилготой байдаг.

***

...Сталинда шүтэн һүгэдэхэ ...советскэ гүрэнэй ажабайда...рим талануудай хүгжэлтэдэ, ...одо демократиин хүгжэлтэдэ ...һэн байна гэжэ советскэ де...тиин агуухэ түйлалтанууд ...хэлэхэ зуураа, һануулангүй ... болохогүй. Социализм ...манай дабшаха бүри ангиин ...й улам шангадаха ба хурса...тухай Сталинай алдуутайгаар ...иинь ехэ хоро хүргэһэн бай... теори дээрэһээ боложо, со...стическэ хуули ёһонууд бү...ээр эбдэдэг байгаа, тиихэдэ ...ородын империализмын ...Бериин гэмтэ муухай бүлэ...үнэн сэхэ коммунистнууд бо...оветскэ хүнүүдые хэһээдэг ...н юм.

...циалистическэ байгуулалтын ...агуухэ хүсэн болоһон арад ...тэ манай общественэ ураг... дабшуулжа, бүхы бэрхэшээл... дабан гараа гэжэ харуулха...советскэ байгуулалтын демократизмын удхашанар тон элитэ болоно. Энээниие Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ онсо элеэр хаража болохо байгаа. Коммунистическэ партиин хүтэлбэрилжэ байһан арад дайнай түрүүшын үедэ манай орондо тохёолдоһон аюулые зайсуулжа, дайсанда эсэргүү үсэд шанга тэмсэлдэ бүхэдэлхэйн—түүхэтэ удхашанартай илалта туйлаа. Манай хүнүүд өөһэдынгөө агуухэ түйлалтые — Советскэ засагые аршалан хамгаалха зуураа, түүхэдэ үзэгдөөгүй баатаршалга гаргаһан байна. Дайсанай ара талада үлэхэ баатай болоһон хүнүүд, плендэ, фашистска Германиин концентрационно лагерьнуудта байһан советскэ гражданинуудшье агуухэ Ленинэй байгуулһан Советскэ гүрэнэй илагдашагүй байһандань этигэдэг, ами бэеэ хайрлангүйгөөр булимтарагшадтай тэмсэдэг байһан юм.

Сүлөөтэ социалистическэ газар дээрэ ажаһуужа байһан сүлөөтэ хүнүүд лэ, коммунизмын хэрэгтэ эсэстээ хүрэтэр үнэн сэхэ хүнүүд лэ иимэ ехэ баатаршалга гаргажа шадаха байһаниинь элитэ байна бэшэ аал.

Ганса нэгэ хүндэ шүтэн һүгэдэдэг байһан эрхэ байдал үнгэрөө. Ганса нэгэн хүндэ шүтэн һүгэдэлгын хойшолонгуудые усадхан зайсуулха зуураа, манай парти социалистическэ демократизмые саашадань хүгжөөхые оролдоно.

Советскэ демократизмые хүгжөөхэ зуураа, Коммунистическэ парти хадаа Советскэ гүрэнэй эгээн нангин зорилгонь арадай жаргалта байдал болон аюулгүй байдал тухай анхарал оролдолго мүн болохо ябадалһаа үндэһэлнэ. Советскэ правительство өөрынгөө дотоодын болон гадаадын политикада энэ бодото демократическа ёһо гуримые хэлбэрилтэгүйгөөр бэелүүлнэ.

«Гүрэнэй пенси тухай Хуулиие» СССР-эй Верховно Соведэй һаяхан баталан абаһан ябадал энээн тухай гэршэлнэ. Энэ хуули хадаа социалистическэ демократиин агуухэ түйлалтануудай нэгэн, гражданинуудай үтэлхэдөө, ажал хэжэ шадахаяа болиходоо, үбдэхэдөө материальна тэдхэмжэ абаха эрхын саашанхи хүгжэлтэ мүн болоно. Манай орон дотор пенсеэр хангалга хадаа социалистическэ байгуулалтын бэелүүлдэг эбдэршэгүй эрхэ, тэрэнэй түйлалта мүн болоно. Пенсеэр хангалга хадаа гансал гүрэнэй зөөреэр, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай салин хүлһэнһөө хаһалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ.

Социалистическэ демократиин саашанхи хүгжэлтэнь союзна республикануудай эрхэнүүдые саашадань үргэдхэхэ тушаа, арадай ажахые хүтэлбэрилгэдэ тэдэнэй үүргые саашадань ехэ болгохо тухай парти, правительствын хэмжээ-ябуулганууднаа элеэр харагдана. Хэдэн мянган промышленна предприятинуудые союзна республикануудай мэдэлдэ дамжуулан үгэһэн ябадал советскэ арадай жаргалта байдал болон культурын саашанхи дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ нютагуудтахи үүсхэлэй ехэ болохо ябадалда туһална. Түсэблэлгын гуримые шэнэдхэн байгууһан ябадал мүн тиимэ зорилготой.

Социалистическэ хуули ёһонуудые бэхижүүлхэ ба наринаар сахиха тушаа партиин абаһан хэмжээнүүд бүгэдэндэ мэдээжэ. Прокурорско хиналтые һэргээн шангадхаһан ябадал хадаа хуули ёһые бүхы эмхи зургаануудай, тушаалта хүнүүдэй болон СССР-эй гражданинуудай хэлбэрилтэгүйгөөр сахиха эрхэ байдал байгуулна. Хуули буса ябадал гаргажа болохогүй, социалистическэ эрхэ гуримые бэхижүүлхэ гэжэ парти гансал юстициин органуудһаа бэшэ, харин бүхы советскэ болон партийна организацинуудһаа эринэ.

Коммунистическэ байгуулалтын амжалтанууд арад ниитын зохёон байгуулхы эдэбхиин ургаһан ябадалтай, гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ тэдэнэрэй улам эдэбхитэйгээр хабаададаг болоһон ябадалтай таһаршагүй холбоотой гэжэ КПСС-эй XX съезд зааһан байна. Эдэ амжалтануудые бата бэхи болгохын тулада, «Советскэ демократизмые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, центртэшье, мүн нютагуудташье бүхы советскэ органуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, олониитэтэй холбоо барисаань бэхижүүлхэ» шухала гэжэ ЦК-гэй тоосоото элидхэл тушаа резолюци соо хэлэгдэнэ.

Парти хадаа Соведүүдэй улам ехэ үүсхэлтэй, арадай засагай органууд болохо ябадалые туйлана. Соведүүд арад зоной һонирхожо байһан асуудалнуудые һайнаар зүбшэн хэлсэхэ, зүбөөр шиидхэхэ, шиидхэбэреэ хэрэг дээрэ бэелүүлхэ гэжэ уряалагдана.

Һунгагшадайнгаа урда депутадай саг соогоо тоосоо хэхэ ябадал ехэ удхашанартай, энээнгүйгөөр арад зонтой депутадай холбоо барисаан эбдэгдэхэ байна. Хэдэ хэдэн Соведүүдтэ депутадуудай үсөөн бэшэ хубинь һунгагшадайнгаа урда саг соогоо тоосоо хэнэгүй, заримдаа оройдоошье тоосоо хэнэгүй гэжэ һүүлэй жэлнүүдэй мэдээнүүд харуулаа. Һунгагшадай этигэл найдабариие харюулаагүй депутадуудые депутадһаань гаргаха гэжэ конституцяар тогтооһон дүрим бодото байдал дээрэ заримдаа хэрэглэгдэнэгүй. Гаража ошоһон депутадуудай орондо дахяад һунгалта хэхэ ябадал зарим газарта бэелүүлэгдэнэгүй.

Соведүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулга, тэдэнэй ажал-ябуулгые олониитын таһалгаряагүй хинаха ябадал хадаа КПСС-эй XX съездын табиһан ехэ зорилгонуудые түргэнөөр бэелүүлгэдэ туһалха байна.

Советскэ гүрэнэй гадаадын политикань дотоодынгоо политикадал адли демократична байха юм. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө, уласхоорондын оршон байдалые зохид һайн байлгахын түлөө олон жэлэй, эршэмтэй шанга тэмсэл хадаа Советскэ Союзай аша габьяа мүн гэжэ болбосоронгы бүхы хүн түрэлтэн үнинэй мэдэдэг болонхой. Социальна-экономическа ондо ондоо системэтэй гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэргэ оршон байлгын ленинскэ ёһо гуримһаа үндэһэлэн, Советскэ правительство амгалан байдалда бүхы арадуудай жаргаха, дайн сэрэгэй аюулһаа айхагүй тиимэ эрхэ байдал байгуулхын түлөө эрмэлзэнэ. Энэ ёһо гуримые хүтэлбэри болгон, СССР-эй Верховно Совет буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар Хандалга гарган, дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта хандаһан байна. Буу зэбсэг хороохо талаар Советскэ Союзай эхилһэн хэрэгынь гүрэнүүдэй хоорондо этигэл найдабари байгуулха ба уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха тээшэ хэгдэһэн тодорхой зам мүн гэжэ СССР-эй Верховно Совет тоолоно.

Эб найрамдал тухай, дайнай аюулда эсэргүү тэмсэл тухай хэдэ хэдэн зуун миллион хүнүүдэй һонирхожо байһан энэ асуудалые шиидхэхэ үедэ али нэгэн гүрэнэй демократизм илангаяа эли тодоор шалгагдана.

Бүхы оронуудай үнэн сэхэ хүнүүд атомна болон водородно зэбсэгые хорихо, буу зэбсэг хороохо, энхэ тайбанаар зэргэ оршон байлгын ёһо гуримые мэдэрхэ, арадуудай бэеэ даанхай байдалые мэдэрхэ асуудалнуудаар капиталистическэ болон социалистическэ гүрэнүүдэй политикые сасуулан хаража үзэхэ зуураа, буржуазна демократиин дутуу байһаниие үлэмжэ һайнаар мэдэнэ.

***

Саг үргэлжэ улам үргэдэжэ байгаа демократи хадаа олониитын-политическэ шэнэ системэ бологшо советскэ социалистическэ байгуулалтын удхые харуулна. Тус системэ хадаа эгээн түрүү демократическа зүйлнүүдые үүсхэнэ ба бэхижүүлнэ, тэдэ зүйлнүүдэй хүгжэхэдэ һаад хэдэг бүхы юумэнүүдые хаман хаяна. Өөртөө тээраһан социалистическэ демократизмтай советскэ байгуулалта ажалшадай түүхэдэ үшөө үзэгдөөгүй ехэ зохёон байгуулхы эдэбхи үүсхэлые гаргана ба эмхидхэнэ. Түүхые бодото дээрээ байгуулагшад — ажалша олониитэ зон советскэ демократизмын эрхэ байдалда өөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие харуулан гаргахын тулада, олониитын ажабайдалай дээдэ зэргын, коммунистическэ формонуудые байгуулгада сэхэ, олоороо хабаадалсахын тулада бүхы арга боломжотой болонхой.

Социалистическэ байгуулалтын илагдашагүй байһанай гол нүхэсэлынь энээндэ байна. Дайсадай худал хуурмаг хэрэг, хоб жэб, советскэ байгуулалтые муудхуулха гэһэн тэдэнэй галзуу, тэнэг һэдэлгэнүүдынь, социалистическэ байгуулалтын, тэрэнэй бодото демократиин аша үрөөр илалтада этигэжэ байһан арад олониитын хүсэнэй урдаһаа тэсэн тулажа шадахагүй байна.

М. ЖУРАВКОВ.

Москвагай артистнар Улан-Удэдэ

Москвагай түмэрзамшадай культурын Централна ордоной дэргэдэхи театрын артистнар Улан-Удэдэ гастролёор ерээд, Н. Погодиной «Кремлёвско курантнууд» гэжэ зүжэгые ажалшадта харуулба.

Шэнэдхэн заһагдажа бэшэгдэһэн энэ гоё һайхан, удха түгэлдэр зүжэг түмэр замай Улан-Удэ станциин клубта, ПВЗ-гэй Культурын байшанда, шэлэй заводой, мяха-консервын комбинадай клубта табигдаһан байна. Артистнар түгэсхэлэйнгөө зүжэг Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрта табяа.

Зүжэгэй гол рольнуудта: В. И. Ленинэй—артист. Д. А. Масанов, Ф. Э. Дзержинскиин —артист М. М. Чепель, инженер Забелинэй—артист М. И. Орлов, матрос Рыбаковой —Г. Л. Шевцов, Машын—артистка Ф. И. Лихачева болон бусад наадаа.

Театрын главна режиссер, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Л. С. Рудник, режиссер В. А. Молчанова тэгшэд энэ пьесые зүжэг болгон найруулжа табяа. Уранзурааша В. Я. Мозенко сценынь гоёон шэмэглэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Кремлёвско курантнууд» гэжэ зүжэгэй нэгэ сценэ. В. И. Ленинэй ролие артист Д. А. Масанов, инженер Забелинэй артист М. И. Орлов гэгшэд наадажа байна.

С. Доржиевай фото ба текст.

Поезд аюулһаа зайсуулагдаба

Августын 16-най үдэрэй 3 часта ехэ аадарай орожо байха үедэ служебно вагон шагтагалһан ашаанай поезд Загастай станциһаа Галуута-Нуур худар гараһан байгаа ха.

Эгээл энэ үедэ 16-дахи дистанциин түмэр замай харуулшан Цырендоржи Банзаракцаевич Гомбожапов өөрынгөө халаанда гараха гэжэ байтараа, хадын хормойдо юумын хүүехые дуулажархиба. Тиин дүтэ байгаа гэрэй ээзн эхнэр нүхэр Юндуновае абаад, даалгабарита участогтаа тэрэнэй гүйжэ ошоходонь, хада руу хүсэтэйгөөр урдажа ерэһэн бороогой уһан рельсэ доогуур сорьёлон гаража байба. Тииһээр байтарнь поездын хүүгай-ха дуулдаба. Ухмайштай залуу замшан мэгдэнгүй, тэрэ дары энээн тухай дуулгахаень Юндуновае дистанциин начальнигта эльгээгээд, өөрөө поездын урдаһаа гүйжэ ошобо. Гомбожапов гүйдэл дундаа аюулай сигнал үгэн, поездые байлгажа, хэды арбаад хүнэй ами наһа, хэды мянган түхэрэгэй һангай зөөри аюулһаа абарба.

Түмэр замай дистанциин хүтэлбэрилэгшэд нүхэр Гомбожаповай, гэрэй ээзн эхнэр Юндуновагай баатарлиг хэрэгые тэмдэглэн, тэдэниие урмашуулхын тула түмэр замай управлениидэ зууршалһан байна.

А. Мурзин.

СПОРТ

Эдир шатаршадай Бүхэсоюзна мүрысөөн

Ленинградта эдир шатаршадай Бүхэсоюзна мүрысөөнэй 5 тур боложо үнгэрбэ.

Мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, 45,5 очко абаһан РСФСР-эй команда түрүү зэргэдэ ябана. 1955 ондо түрүү һуури эзэлһэн Москвагай эдир шатаршад 2-дохи һуурида (43,5 очкотой), ленинградайхид гурбадахи (39,5 очкотой) һуурида гараһаи.

Российска Федерациин эдир шатаршад Казахстанай, Эстониин, Узбекистанай, Латвиин командануудые шүүһэн, Украинын командада алдаһан байна. Москвагайхид Грузиин, Ленинградай, Казахстанай, Украинын, Эстониин командануудтай уулзаад, бариниинь шүүгээ.

А. Игумнов.

Дамжуулгын кубок барюулагдаба

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ баскетболоор городой түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эрэшүүлэй ба эхэнэрнүүдэй командануудай хоорондо болоожо байна.

Уржадар эхэнэрнүүдэй командануудай хоорондо болоһон мүрысөөнүүдэй дүн гаргагдаба. Энэ мүрысөөндэ түмэр замай Улан-Удэ станциин узелай баскетболистканууд команда эрхим амжалта туйлаа. Тус команда ПВЗ-гэй «Локомотив», «Буревестник» общестwонуудай командануудые илаһан байна. Мүрысөөндэ эмхитэй һайнаар наадажа, Улан-Удын чемпионой нэрэ зэргэдэ олоһон энэ команды коллективтэ физкультура ба спортын Городской комитедэй дамжуулгын кубок барюулагдаба.

И. Воробьев.

Улан-Удэдэ дулаан ороной розо-сэсэг ургана

Шэмэрүүн хүйтэн уларилтай Байгал шадар дулаан ороной розо-сэсэг яашье ургахагүй гэжэ һанагдадаг байгаа. Теэд, табан жэл соо туршалгын хүдэлмэри хэһэнэй эсэстэ Улан-Удэдэмнай тиимэ сэсэг ургуулжа болохо гэжэ тодорхойлогдоо.

Бурят-Монголой үрэ-жэмэстэ туршалгын станциин участогта ягаа улаан сэсэгтэй, хилэн шэнги зөөлэхэн набшаһатай тон һайхан ургамал аяар холоһоо толотон харагдана. Энэ паркова розо гээшэ.

Энэ сэсэг түрүүшынхеэ 1951 ондо Красноярска хизаарай колхозник-мичуринец П. Е. Ермолаевай садһаа асаргадаһан юм. Энэ сэсэг шэнэ нютагтаа түрүүшын жэлһээ хойшо тааран, убэлжэлгэешье тэсэмгэй һайнаар дабажа гараһан, манай эндэхи ган гасууртаашье һаатаагүй байна. Зундаа, июниин 2-дохи хахадһаа сэсэглэжэ захалаад, һара тухай һалбаржа байдаг. Удаа тээнь августын һара соо хоёрдохёо сэсэглэжэ захалдаг.

Бүхэли зундаа гоё һайхан сэсэг намаагаа дэлгэн һалбардаг энэ ургамалые таряжа, сад, паркнуудай шэмэглэл болгоо һаа, һайн байха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: розо-сэсэг.

Ю. Болотский.

Уласхоорондын байдалһаа

Югославиин арадуудта советскэ арадай бэлэг

БЕЛГРАД, августын 22. (ТАСС). «Полтава» гэжэ теплоходой шэрэжэ асарһан бүлэг баржанууд мүнөө үглөөгүүр белградска пристаньдэ ерэбэ. Тэндэ тракторнууд, комбайнууд болон худөө ажахын бусад машинанууд асаргадаһан байна. Энэ хадаа Советскэ Союзда ФНРЮ-гэй президент Иосип Броз Титын ерээд байха үедэ Югославиин арадуудта советскэ арадай үмэнэһөө Советскэ правительствын үгэһэн бэлэг—типовой машинно-тракторна станци мүн.

Тус МТС-тэ 66 трактор, 35 таряанай комбайн, кукуруза хураадаг 32 комбайн, 12 жатка, 16 ашаанай автомашина, комбайнуудта хэрэгтэй 18 машина, МТС-эй мастерскойдо хэрэгтэй зэмсэг түхеэрэлгэ, запасной частьнууд, МТС-эй объектнүүдэй типовой түсэб, клубай түхеэрэлгэ болон бусад зүйлнүүд бии.

Энэ МТС Сербидэ арадай сүлөөлэлгын дайнай боложо байһан үедэ, суутай болоһон Рума гэжэ нютагта байгуулагдаха юм.

Пристаньдэ Сербиин гүйсэдхэхы вечын түрүүлэгшэ Йован Веселинов, Сербиин гүйсэдхэхы вечын түрүүлэгшын орлогшо Воя Лекович, Союзна гүйсэдхэхы вечын гэшүүн Никола Минчев, Югославиин централна кооперативна союзай түрүүлэгшэ Риста Антунович, Белградска районно арадай комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Йован Янкович болон бусад түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн СССР-эй посол Н. П. Фирюбин ерэһэн байна.

МТС-эй машинанууд болон зэмсэг түхеэрэлгэнүүдые ашаһан баржанууды айлшадай хаража уэтэһэнэй һүүлээр пристаньдэ митинг болобо. Югославиин арадуудта Советскэ Союзай бэлэг үгэхэ зуураа СССР-эй посол Н. П. Фирюбин иигэжэ хэлээ:

Югославиин арадуудта советскэ арадай барюулһан бэлэг хадаа манай арадуудай хоорондохи ахадуугэй хани барисааной, хэтэ мүнхын хани барисааной гэршэ мүн.

Бэлэгые абаха зуураа Сербиин гүйсэдхэхы вечын түрүүлэгшэ Йован Веселинов иигэжэ хэлэбэ:

Югославиин арадуудтай хани барисаатай байхаяа ямар ехэ үнэтэй сэнтэй дээрэ тоолодогоо гэршэлэн харуулхын тула Советскэ правительство болон советскэ арад һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ юумэ хэһэн байна. Дайнай үедэ, дайнай һүүлэрхи оршон байдалда хэһэн хамтымнай тэмсэл биднние холбожо байгаа. Энэ бэлэгэтнай абаһандаа бидэ ехэ баяртайби. Энэ хадаа Югославиин арадуудта советскэ арадай, Советскэ правительствын дуратай байһаниие гэршэлэн харуулна. Энэ хадаа манай оронуудай ба арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлгэдэ ашатай туһатай байха. Бидэнэр энэ бэлэгые манай оронуудай хоорондохи хани барисааной бэхижэлгэнэй гэршэ тэмдэг болгон абанабди. Энэ бэлэгэй түлөө, манай арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгын түлөө советскэ арадта, Советскэ правительствода баясхалан хүргэнэбди.

Советскэ Союзай ба Югославиин арадуудай хоорондохи хани барисаан мандаха болтогой!

Германиин хүдэлмэришэн ангиин партиие хашаха мүрдэхэ ябадалые буруушаана

БЕРЛИН, августын 21. (ТАСС). КПГ-е хориһон тухай асуудалда Баруун Германиин хэблэл гол анхаралаа хандуулһан заандаа.

«КПГ хоригдобо, тэрэнэй бюрогой байра хаагдаба, типографска машинанууд хураагдажа абтаба, тус партиин организацинууд тараагдаба, тиигэбэшье, КПГ-эй саашадаашье оршожо байһаниие хэн арсахаб даа. Тиимэ болоходоо, бидэнэр коммунистическэ партиие хориходоо, юушье оложо абабагүйбди»,—гэжэ Баруун Германиин монополистическэ бүлгэмүүдэй орган, «Дейче цейтунг унд Виртшафтцейтунг» газетэ бэшэнэ.

Баруун Германиин «Нюрнбергер нахрихтен» гэжэ нүгөө газетэ иигэжэ мэдүүлнэ: «Федеративна республикада коммунистнуудта эсэргүү абтаһан хэмжээ-ябуулганууды эсэргүй байһаниие мэдэхын тула коммунистическэ партиие үмөөрэгшэ байһанинь хэрэггүй». КПГ-е хоригдоһон хадаа Германие нэгэдүүлгэдэ туһа огто хүргэхэгүй юм гэжэ тус газетэ тэмдэглэнэ.

Потсдам округой арадай түлөөлэгшэдэй депутадууд Доодо Саксониин ландтагтахи СДПГ-эй фракцида бэшэг эльгээгээ. ФРГ-дэ хэгдэжэ байһан коммунистнуудта эсэргүү хюдалга буруушааһан мэдүүлгэ хэхыень тус бэшэг соогоо депутадууд ландтагые уряалба.

Суэцкэ канал тухай асуудалаар Лондонско конференци

ЛОНДОН, августын 21. (ТАСС-эй тусхай корр.). Суэцкэ канал тухай асуудалаар конференциин удаадахи заседани мүнөөдэр нютагай сагаар 15 часта эхилдэг ёһоороол эхилээ.

Үсэгэлдэрэй заседани дээрэ хоёр документ—Индиин делегациин зүгһөө К. Меноной оруулһан дурадхал, США-гэй делегациин зүгһөө Д. Даллесай оруулһан дурадхал конференциин үзэмжэдэ табигдаһан байгаа. Эдэ хоёр түсэбүүдые шэнжэлжэ үзэхын тула конференцидэ хабаадагшадта саг олгохо зорилгоор үсэгэлдэрэй заседани болюулагдаһан юм.

Пакистанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Чоудхури эгээн түрүүлэн үгэ абаба. Тэрэ хадаа өөрынгөө делегациин үмэнэһөө, тэрэшэлэн Иранай, Эфиопиин, Турциин делегацинуудай үмэнэһөө мэдүүлгэ хэжэ, зарим нэгэн заһабаринуудые оруулаад, США-гэй делегациин хэһэн дурадхалые абаха байнабди гэбэ. Чоудхури тэдэ заһабаринуудаа хэлэжэ үгөө. Тэдэнь США-гэй дурадхалай удхые огто хубилгахагүй, миил энэ тэрэ үгэнүүдые һэлгэһэн заһабаринууд юм.

Эдэ дурадхалнуудые абахабди гэжэ Д. Даллес тэрэ дары мэдэсэзэ.

Удаань тус дурадхалнууд тушаа өөһэдынгөө һанамжануудые Индонезиин, Швециин, Австралиин, Испаниин, Италиин, Шэнэ Зеландиин, Норвегиин, Даниин, Франциин, Цейлоной, Германиин Федеративна Республикын, Японии, Голландиин, Португалиин түлөөлэгшэд хэлээ.

США-гэй оруулһан дурадхалнуудые дэмжэнэбди гэһэн гүрэнүүдэйшье түлөөлэгшэд, элдэб олон ажаглалтануудые хэжэ, Суэцкэ асуудалые шиидхэхэдээ Египедэй бүрин эрхые сахиха ба каналаар суднануудаа ябуулдаг гүрэнүүдэй ашаг туһые харалсаха тон шухала байһаниие тэмдэглээбэ.

Мүнөөдэрэй заседани дээрэ СССР-эй делегациие толгойлогшо Д. Т. Шепилов үгэ хэлээ.

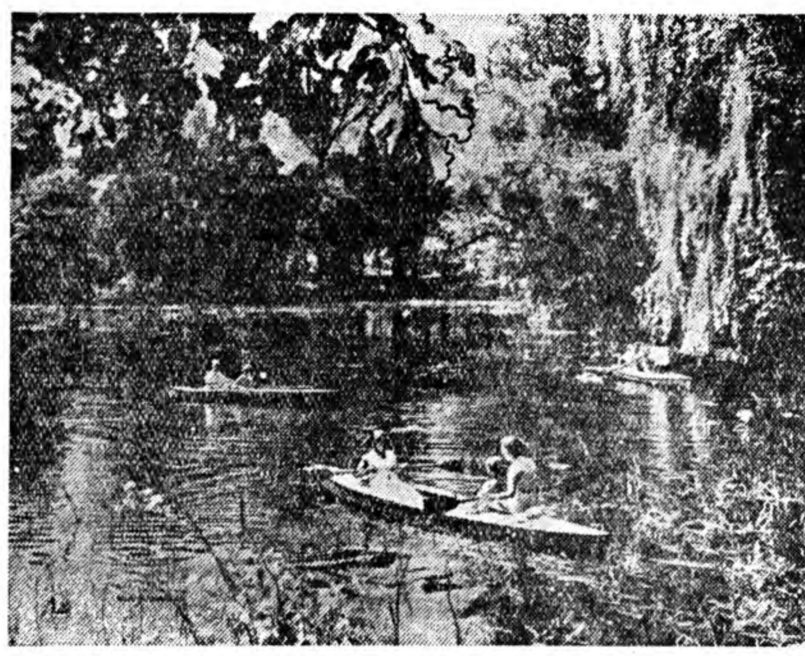
ЛОНДОН, августын 22. (ТАСС-эй тусхай корр.). Мүнөөдэр Суэцкэ канал тухай асуудалаар зүблөөндэ хабаадагшад Индиин делегациин ба США-гэй делегациин оруулһан дурадхалнууд тушаа һанамжаяа хэлэхын тула ээлжээтэ заседаниидаа суглараа.

Тус проектнүүд тушаа өөһэдынгөө хараа бодолые Англиин, Франциин, Индиин түлөөлэгшэд хэлэһэн байна. Англиин түлөөлэгшэ Селвин Ллойд, Франциин түлөөлэгшэ К. Пино американска проектые һайшааһаа. Индийскэ делегациие толгойлогшо К. Менон США-гэй проектые бү дэмжэ гэбэ. Юундэб гэхэдэ, энэ проект каналые мэдэжэ байха Египедэй хуулита эрхые хараадаа абанагүй, Египедэй хэлсэлэ хэхэ арга олгохогүй байхаһаа байтагаа, харин тиимэ аргые үгы болгоно.

Индийскэ делегациин дурадхалнууд Египедэй бүрин эрхые хараадаа абадаг тула суэцкэ асуудалые амгалан ёһоор шиидхэхэ, каналаар суднанууды сүлөөтэйгөөр ябаха ябадал хангаха үндэһэ һуури боложо үгэхэ байна гэжэ К. Менон тэмдэглэбэ.

Табигдаһан проектнүүд тушаа өөһэдынгөө хараа бодолые конференцидэ хабаадагшад бултадаа хэлэбэ гээд, түрүүлэгшэ С. Ллойд болбол конференциин саашанхи хүдэлмэри тухай асуудалые делегацинуудай бодожо үзэхын тула хахад часай забһарлалга соносхобо.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

Польско Арадай Республика. Ажалшад амаралтынгаа үедэ курортнууд, санаториинууд ба амаралтын байшангуудта ошожо амарна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Чеплицэй дэргэдэхи нуур дээрэ амаралшад онгосоор ябана.

ТАСС-эй фотохронико.

КНДР-тэ ирригационно барилга хэгдэнэ

ПХЕНЬЯН, августын 22. (ТАСС). КНДР-эй худөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ ирригационно барилга шухала удхашанартай юм.

Дайнай үедэ һандаргагдаһан барилганууды һэргээн бодхоохо, шэнээр бариха хүдэлмэри тус республика дотор үргэнөөр хэгдэжэ байна. Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр үнгэрһэн үе соо ба 1955 оной түрүүшын хахадта тус гүрэн энэ хэрэгтэ хамтадаа нэгэ хахад миллиард вон һомолһон байна. Энэ үе соо 568 насосно станцинууд, 43 уһан сөөрэм һэргээн бодхоогдоһон ба баригдаһан байха юм. Уһалагдаагаа газарай талмай, үерһөө хамгаалагдаһан газарай талмай хэдэн арбаад мянган гектараар үргэдхэгдөө. 37.500 тенбо (тенбо гээшэнь 0,99 гектартай адли юм) газарые шэнээр уһалха, 17.800 тенбо газарые үерһөө хамгаалха гэһэн тогтоолые КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинет 1955 ондо абаһан байна. Энэ тогтоол мүнөө бэелүүлэгдээ. Тэрэнэй ашаар тус республика мүнөө жэл 80 мянга тухай тонно орооһо нэмэжэ абахань.

Һүүлшын гурбан жэлэй турша уһалагдадаг газарай талмай 90 мянган тенбогоор, үерһөө хамгаалагдаһан полинуудай талмай 100 мянган тенбогоор ехэ болгогдоо гэжэ газетэнүүд бэшэнэ.

Советскэ ба Румынска сэрэгшэдэй дурасхаалда

БУХАРЕСТ, августын 22. (ТАСС). Румыниие сүлөөлһэнэй 12 жэлэй ойтой дашарамдуулан мүнөөдэр Бухарестдэ советскэ ба румынска сэрэгшэдэй памятнигуудта веногууд табигдаба. Румынска хүдэлмэришэнэй партиин Централна Комитедэй ба РНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Агууехэ национальна суглаанай президиумэй үмэнэһөө, Бухарестдэхи дипломатическа корпусой, Венгриин парламентска делегациин, РНР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министерствын үмэнэһөө, олониитын организацинуудай үмэнэһөө веногууд табигдаба.

Веногуудые табиха үедэ Г. Георгиу-Деж, Киву Стойка болон парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд, Румынида байгаа посольствонууд болон миссинүүдые толгойлогшод, хариин сэрэгэй атташенэр байлсаба.

„ТУ—104" Бухарестдэ ошоод байна

БУХАРЕСТ, августын 22. (ТАСС). «ТУ-104» гэжэ советскэ реактивна самолёт мүнөөдэр Бухарестдэ ниидэжэ ерэбэ. Румынска журналистнууд, СССР-эй агаарай гражданска флодой главна управлениин түлөөлэгшэд тэрээгээр ниидэжэ ерээ.

США-гэй республ[иканска] партиин съ[езд]

САН-ФРАНЦИСКО, [августын ...] (ТАСС). Үсэгэлдэр С[ША-гэй рес]публиканска партиин с[ъездэй хоё]рин 6-да президентые [...] галтада баримталха һ[...] программые зүбшэн [...] гөөр баталан абаба.

Налог бага болгохо, [...] ствын гаргаашые доошо[...] жэдые тэнсүүлхэ гэжэ т[...] ма американска һунга[...] дуулба. Ороной ресурс[...] жөөлгэдэ үмсын капита[...] хэ талаар правительств[...] политикые тус програ[...] Гражданска эрхэ тухай [...] энэ программа ойлго[...] хэлээ, орон доторо нег[...] шаха мүрдэхэ ябадал б[...] һэн тодорхой уялга аб[...]

Программын гадаад[...] скэ хубинь «улахоорон[...] да болоһон агууехэ ху[...] дые» — Корейдэ ба Ин[...] дайнай зогсоогдоһони[...] рондын харилсаандахи [...] дуулба. «Дайнай аюул һула[...] гэжэ энэ хубидань хэл[...] гөөр, улахоорондын [...] римталха» американска [...] аша үгэ гэшэ гэжэ хэ[...] Социализмын оронууда[...] эргэлээд амгалан ёһоор[...] литика «улахоорондын [...] мын гэдэргэ сухарил[...] жэ программа соо хэлэ[...]

Американска сэрэгэй [...] нүүдые—НАТО, СЕАТ[О] Багдадска пактые прот[...] таба. Орон доторох са[...] ярдалтай зэбсэгжэлгэ [...] саана США-гэй дахуули[...] сэглэхэ эрмэлзэлгэтэй [...] тэмдэглэгдэбэ. «Хо[...] (республиканска ба демо[...] партинуудай дэмжэхэ) г[...] литика саашадаашье ябу[...] тай байһанинь програм[...] руулагдана. ООН-до бай[...] Арадай Республикын у[...] хые партиин толгойлогш[...] шадаашье мэдэрхэгүй [...] байһаниие тус програм[...] Латинска Америкын орон[...] США-гэй ябуулдаг полит[...] хэлэхэдээ, программа [...] темалада демократическа [...] рамые дараха ябадалые [...]

Баруун Герман[иин] антикоммунистическ[...] татагдажа ба[йна]

БОНН, августын 22. [...] КПГ-эй хоригдоһоной һ[...] руун Германиин пропага[...] ФРГ-дэ үлөөд байһан а[...] прогрессивнэ организац[...] шаха кампани ябуулж[...] Энээниие, юун дээрэ[...] лохоб гэхэдэ, Германи[...] тивна Республикын ниит[...] асуудалнуудые эрхилдэг [...] ствын статс-секретарь Те[...] хэлэһэн үгэ дээрэһээ хара[...] «Далда коммунистическ[...] зацинуудай ажал-ябуул[...] тэй болохоһонь» айнаб г[...] хэлээ гэжэ «Ди Вельт» га[...] нэ. Нэгэдэлэй, эб найрам[...] эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмс[...] цуудай холбоое тиимэ о[...] нуудай тоодо тэрэ нэрлэ[...] нальна фронтын Бурууна Г[...] хи комитедэй зорилгону[...] хубиие энэ организаци [...] даажа абаа гэжэ Тедик [...] Германиин хоёр хубида [...] мецкэ наукын ба культур[...] ябуулагшадай хэдэг «хи[...] ска уулзалганууд», ху[...] шүүлэй, зугаалаашадай, [...] ба Баруун Германиин [...] бусад нэгэдэлнүүдэй ба [...] «коммунистическэ» ажал-[...] эдэбхижэл мүн гэжэ Тедик [...] Эб найрамдал хамгаалд[...] Германиин ажалшадай о[...] нуудые Тедик хадаа аюул[...] мунистическэ организаци[...] тоолоно.

Кипр арал дээрэ анг[лиин] засагаархид демократи[...] ябуулга хэжэ [байна]

ЛОНДОН, августын 22. [...] Забастовко хэжэ байһан [...] һигуудай хүдэлмэришэд[...] хын тула августын 23-да [...] гэдэнинтын забастовкод[...] һаатнай, гурбан жэлэр [...] хааха гү, али 100 фунт с[...] ашаха, үгы һаа энэ хоёр [...] хоюулынь хэлгэхэ ябадал[...] һан тогтоолые таанар ту[...] лэхэбди гэжэ Кипр арал [...] правительствэнэ эмхи [...] дай албахаагшадые тус [...] бернатор Джон Хардинг [...] гэжэ Никозиһоо (Кипр) [...] агентствын корреспондент [...] сэбэ.

Редакторай о[рлогшо] О. ГОМБОЕ[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводо[в] — культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00847. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №